

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Indbydelseskrift

til

de offentlige Aarsprøver

i

Odense kommunale Skoler.

Marts 1899.

Indhold:

1. Geografiske Navne. II. Ved Theodor Siersted.
2. Beretning om Odense Skolevæsen for Aaret 1898.

Indbydelseskraft

til

de offentlige Aarsprøver

i

Odense kommunale Skoler.

Marts 1899.

Indhold:

1. Geografiske Navne. II. Ved Theodor Siersted.
2. Beretning om Odense Skolevæsen for Aaret 1898.

Nogle

Geografiske Naane's

Form, Udtale og Betydning.

Red

Theodor Siersted.

II.

- Bari** [bári], By i Stalien; af illyrisk (albancisk) bari = Græsplet.
- Barrow Strædet** [bárró'], Stræde i Nordpolarhavet; opkaldt af Barry 1819—20 efter den engl. Geograf John Barrow.
- Barthélemy, Saint** [sæng bártelmi], fransk Ø i Vestindien.
- Basel** [básel], By og Kanton i Schweiz; Betydningen er usikker; det romerske Navn paa Byen, Basilea, henviser maaske til det græske basilika = kongelig, dernæst Navn paa de ældste kristne Kirkebygninger.
- Basker**, Følkenavn; kaldtes af Romerne Vascones, af basisk vassok = en Mand; deraf **Biscaya, Viscaya** = Baskernes Land.
- Bass Strædet** [bæss] mellem Australlandet og Van Diemens Land; har Navn efter sin Opdager, den engelske Skibsløge Bass.
- Bassora** [bássöra], By i tyrkisk Asien; betyder Stengrund; andre Former af Navnet er **Balsora, Basra**.
- Basra**, se **Bassora**.
- Batavia** [batávia], By paa Java og gammelt Navn paa Nederlandene; af Følkenavnet Bataver; altsaa = Batavernes By eller Land.
- Bath** [bædh], By i England; af engl. bath = Bad, Badested.
- Bathurst** [bædhørst], By i Sene-gambien; muligvis af engl. hurst = Stov.
- Batignolles** [batinjóll], en af Paris' Forstæder.
- Batum**, [batúm], Havnestad i russ. Asien; hed i Oldtiden Bathys, gr. = dyb, underforstaaet gr. limen = Havn; altsaa = den dybe Havn.
- Bautzen**, By i Rgr. Sachsen; maaske af vendisk buda = Hytte; indogerm. bhû = bygge, bo; andre afledte Navnet af gl. slav. buditi = vække; altsaa = Vagt-post.
- Bay** [bæh], engl. = Bugt.
- Bayern** [bájern], Rgr. i Europa; lat. **Bavaria**; af Følkenavnet Bojerne, de ældste Beboere af Bayern og Böhmen.
- Bayeux** [bajjóh], By i Frankrig.
- Bayonne** [bajjónn'], By i Frankrig; = den gode Havn; af bas. baia = Havn, ona = god.
- Beachy Head** [bidschi hædd], Fjorbjerg i England; engl. head = Hoved; jvfr. **Kap** (s. n.), beachy, af beach = Kyst.
- Béarn** [bëär], Landskab i Frankrig; af bas. haran = Dal; det lat. Navn er Beneharnum; altsaa = den smukke Dal.
- Beduiner**, Nomaderne i Arabien, Syrien og Nordafrika; af arab. bedavi (fl. beduân) = Ørkenbeboer.
- Beira** [béira], Provins i Portugal.
- Beirut** [beirút], By i Syrien; af hebr. be-eroth = Brønd.
- Belfort** [befäähr], Fæstning i Frankrig; = den smukke Fæstning; af fr. bel = smuk; fort = Fæstning, Fort.
- Belgien**, Rgr. i Europa; af Følkenavnet Belger, lat. belgae, af felt. bolg = tapper.

- Belgrad** [belgråd], By i Serbien; = den hvide Borg; af slav. bel = hvid, grad = Borg.
- Belle Alliance** [bell' allíangs], Gaard i Belgien nær ved Waterloo; af fr. belle (beau) = smuk, alliance = Forbund.
- Belleville** [bell'vill'], Forstad til Paris; af fr. belle = smuk, ville = By.
- Belutschistan** [belütschistán], Land i Iran; = Belutschernes Land; af pers. stan = Land og Folkenavnet B.
- Benares** [benáres], By i Forindien; af sanskr. varanasi = med det bedste Vand.
- Bønder** [bendérr] eller **Bender Abbas**, By i Persien; af pers. bender = Havn.
- Benevento** [bēnēvénto], By i Italien; af lat. beneventum = godt Udfald; Navnet hidrører maaske fra Curius Dentatus's Sejr over Pyrrhus (jvfr. **Glückstadt**, **Lyksborg** og lign.).
- Bengalen** [bengálen], Præsidentskab i Forindien; det indiske Navn er hangála, af ind. alaya = Voldig og Følkenavnet Banga; altsaa = Bangafolkets Bolig.
- Benguela** [bengéla], Landstrækning i Nordre-Guinea.
- Benin** [bénin], Del af Nordre-Guinea.
- Ben Nevis** [ben nivis], Bjerg i Skotland; af felt. pen, ben = Bjerg.
- Berberiet** [berberíet], Fællesnavn for Landene paa Afrikas Nordkyst vest for Egypten; af Folkenavnet Berber, muligvis af lat. barbarus = Barbar.
- Berezina** [beresína], Flod i Rusland; af russ. beresa = Birke-træ; altsaa = Birkefloden.
- Bergamo** [bérgämo]. By i Italien; it. Form for det rom. Bergamum.
- Berings Strædet**, Strædet mellem Asien og Amerika har Navn efter sin Opdager (1728) Vitus Bering (født i Novjens 1680, død 1741).
- Berlin**, Preussens Hovedstad; Navnet er muligvis en slavisk Form for det ty. brühl -- en med Græs og Buske bevoxet, jumpet Egn, har en Bjørn i sit Vaaben, i Følge en falsk Ætymologi paa Grund af Lydligheden med ty. här = Bjørn (jvfr. det urigtige Byvaaben for Marcus o. fl. Byer).
- Bermudas** [bērmúdas], Ogruppe i Atlanterhavet; har Navn efter Opdageren, Spanieren Juan Bermudez (1522).
- Bern**, By og Kanton i Schweiz; har Navn af ty. här = Bjørn.
- Bernburg**, By i Anhalt; formentlig af ty. här = Bjørn, burg = Borg; altsaa Bjørneborg.
- Bernhard, St.**, Pæs i Alperne; har Navn efter Grundlæggeren af Hospitiet Bernhard af Menthon (c. 960).
- Berry** [herríh], Landskab i Frankrig; af Følkenavnet Bituriger.
- Besançon** [bésangsón]. By i Frankrig; af Byens romerske Navn Vesontio.
- Bessarabien**, Landskab i Rusland; har Navn efter en Tyrkte Bessaraba.

Bethel [béthél], Navn paa flere Byer i Nordamerika; = Guds Hus: af hebr. beth = Hus, el = Gud.

Bethlehem [béthlêhêm], By i Palestina og i Nordamerika; af hebr. beth = Hus og lechem = Brød.

Betschuaner [betsjûâner], Følk i Sydafrika; ifølge Livingstone af tschuana = lige og ba = de; altsaa = Ligemænd, Kammerater (vel særlig med Hensyn til Sproget).

Bhutan, se **Butan**.

Biafra [biáfra], Bugt paa Guinea-tysten.

Biarritz [biarrítz], Badested i Pyrenæerne; Navnet er basisk og betyder »to Ege«.

Bielefeld [biélfelt], By i Preussen; af felt. bil = jævn, god og ty. feld = Mark.

Bilbao [bilbāō], By i Spanien; af basq. bel vao = det smukke Vadedsted.

Biled-ul-dscherid [biléd-ul-dscherid], Landskab i Nordafrika; af arab. beléd = Land, dscherid = Daddelpalme; altsaa Daddelpalmernes Land.

Binue [binü-e], Biflod til Niger; = Vandenes Moder; af (de indfødtes Sprog) be = Vand, nué = Moder.

Birma [bíрма], den østlige Del af Bagindien; den engelske Form for Navnet er Burma.

Birmingham [bôrrminghæmm], By i England.

Biscaya [viskáya], Provins af Spanien; af Føllenavnet **Basker** (s. n.).

Blaa Rjerge, Bjerge i Austral-landet; saak. p. Gr. af sine tætte Fyrrestove (jvfr. **Schwarzwald**); det engelske Navn er **Blue mountains** [blü maunt'ns]; af engl. blue = blaa og mountains = Bjerge.

Blanco, Kap [blánko], Forbjerg i Afrika; af spansk cabo blanco = det hvide Forbjerg; saak. p. Gr. af sine skinnende hvide Sandflitter; det arab. Navn er **Ras el abiad**, der ligeledes betyder det hvide Forbjerg; af arab. ras = Hoved, Forbjerg (se **Kap**), abiad = hvid.

Blankenese [blankenése], By ved Elben; af blank = hvid, nese = Næse, Fremspring; saak. efter den fremspringende Fjodbredes hvide Sand.

Bloemfontein [blúmfontein], By i Oranjerepublikken; af holl. bloem = Blomst, fontein = Kilde, Fontaine.

Blois [bloáh], By i Frankrig; hed i Oldtiden Blesia.

Boden Sø [böden], Indsø mellem Schweiz og Tyskland; af ty. boden = Jordbund, Grund; hyppigt om en jævn Flade; her i Mødsætning til den snævre Rhindal.

Bogota, Santa Fé de [sánta fe de bögdá], By i Columbia; af spansk santa = hellig, fe = Tro; og af amerif. hacata = Ende paa de dyrkede Marker (m. S. t. de nærliggende Bjerge).

Bojador, Kap [spansk bökhädörr; port. böschädör], Forbjerg i Afrika; af port. bojar [boschar] = rage frem; altj. = Fremspring.

- Bokhara** [bokára], russisk Bafalstat og By i Turan; af tyrk. buchara = de lærdes By; est. a. af mongolsk bochar = et Kloster-tempel. Navnet skrives ogsaa **Buchara**.
- Bolivar, Ciudad**, se **Angostura**.
- Bolivia** [bolívia], Stat i Sydamerika, opkaldt efter Befrieren Simon Bolivar.
- Bologna** [bolaánja], By i Italien; ital. Form for det romerske Navn Bononia; muligvis af felt. bona = Munding, Vadested.
- Bolsena** [bolsénna], Sø og By i Italien.
- Bombay** [bómbæh], By i Forindien; kommer formentlig af ind. mumbai eller bumbai = Navnet paa en Gubinde, som her havde et stort Tempel; Navnet har saaledes intet at gøre med engl. bay = Bugt.
- Bona** [bóna], By i Ungier; hed opr. **Hippo**, af hebr. ippo = omringet, omgivet af Mure, By; senere kaldtes Byen Hippona, af hvilken Form det nuværende Navn er dannet.
- Bonifacio Strædet** [bonifátscho], Stræde mellem Corsica og Sardinien; har Navn efter Fortet San Bonifacio paa den corsikanske Kyst; hed i Oldtiden Fretum Gallicum = det galliske Stræde.
- Bonn**, By i Preussen; Navnet er opstaaet af det romerske Bonna; se **Bologna**.
- Boothia felix** [büthia filix], Halvø i Nordamerika; blev af Polarfareren John Ross opkaldt efter den rige, engelske Fabrikant Felix Booth, der havde understøttet Ekspeditionen 1829-33.
- Bordeaux** [börredåh], By i Frankrig; af det romerske Navn Burdigala; muligvis af samme Oprindelse som **Berry** (j. o.).
- Bormio** [bórrmio], By og Pæs i Norditalien; maaske af felt. borbeto = høj; Byens tykke Navn er **Worms**.
- Borneo** [bórnéo], Ø i Ostindien; er egentlig den port. Form for Navnet paa et malajisk Sultanat Burni paa Dens Nordvestkyst, men blev snart brugt som Navn paa hele Øen.
- Bornhøved** [bornhóved], Landsby i Holsten; af born = Rilde, høved = Hoved; Stedet ligger højt, ved Udspringet af Bækken Bornbach.
- Bornu** [bórnú], Regerstat i Sudan; skal betyde »Vandets (det vandrige) Land.
- Borodino** [bärädinó], Landsby i Rusland; af slav. brdo = Bjerg.
- Borromeiske Øer** [borroméiske], Smaaøer i Lago maggiore; have Navn efter en italiensk Greve Borromeo, som i det 17de Aarhundrede anlagde pragtfulde Haver her, efter at have ladet de nøgne Klippeøer overdække med Muld.
- Bosna Serai** [bösna seráj], By i Bosnien; betyder »Paladset ved Bosna«; kaldes ogsaa (paa kroatiske) **Serajevo** = Paladsets By.
- Bosnien** [bösnija], Landstrib paa Balkanhalvøen; har Navn efter Floden Bosna.

- Bosporus** [bóspörus] eller Strædet ved Constantinopel; af gr. bus = Dfse, poros = Vadested, Sund. Efter Nythens svømmende Flo, der var bleven forvandlet til en Flo, over Strædet fra Asien til Europa.
- Boston** [båást'n], By i Nordamerika; grundlagt 1630 af engl. Puritanere, der opkaldte Stedet efter en lille By i England.
- Botany Bay** [bóttæni bæh], Bugt paa Australiendet; engelsk, = Botanikbugten; [saaf. af Cook 1770 p. Gr. af det rige Udbytte, Kysten her gav Ekspeditionens Botanikere.
- Botzen**, By i Tyrol; rigtigere maaste **Bozen** [bötzen]. Navnet er en Fordrejelse af det romerske Navn paa Byen Pons Drusi = Drusus's By. Byens italienske Navn er **Bolzano**.
- Bouillon** [bū-i-jóng], By og Slot i Belgien; det tyske Navn er **Beulen** [bojlen].
- Boulogne** [būlaånj'], By i Frankrig; samme Opr. som **Bologna** (s. o.).
- Bourbon** [būrbong], fransk Sted- og Slægtnavn; har sit Navn efter Kongen B. i det franske Departement Allier.
- Bourbonnais** [būrbannæh], Landskab i Frankrig; af **Bourbon**.
- Bourgogne** [būrgåånj], Landskab i Frankrig; af Fjolfenavnet Burgunder; Navnets tyske Form er **Burgund**.
- Bozen**, se **Botzen**.
- Brabant** [brabánt], Provins i Nederlandene (Nord-B.) og Belgien (Syd-B.); af glt. bracha = den første Fløjning af ny Jord (jvfr. Brat) og banz (bant) = Egn, Distrikt; altsaa = nyt Agerland.
- Bradford** [bræddford], By i England; af angelsk. bradanfort = det brede Vadested.
- Braga** [brága], By i Portugal; af det romerske Navn Bracara Augusta.
- Bragança** [bragånssa], By og Distrikt i Portugal.
- Brahmaputra** [bramapūtra], Flod i Forindien; af ind. brahma putra = Brahmas Søn.
- Branco, Kap** [bránkū], Forbjerg i Sydamerika; af port. branco = hvid; alts. = det hvide Forbjerg.
- Brandenburg**, Provins i Preussen; af vendisk brennibor = Skovborg.
- Brasilien**, Republik i Sydamerika; har Navn efter sit røde Farvetræ, der paa port. hedder brazil.
- Braunschweig**, By og Hertugdømme i Tyskland; har Navn efter Bruno, Hertug af Sachsen, og wick = Sted, altsaa Brunos Stad.
- Bredde**, et Steds Afstand fra Ækvator mod Nord eller Syd; se **Længde**.
- Bremen**, By i Tyskland; muligvis af glt. bram (bräm) = Rand, Kant, Bræmme; altsaa = Byen ved (Strand)kanten.
- Brenner**, Bjerg og Pæs i Alperne; af telt. bren (brin, byrin) = stejlt Bjerg; det romerske Navn var Mons pyrenæus.

- Brenta** [brénta], Flod i Italien; muligvis af felt. brenn = Siv.
- Brescia** [bréschia], By i Italien; ital. Form for det rom. Navn Brixia.
- Breslau**, By i preussisk Schlesien; paa slav. **Wraclau**, har Navn efter sin Grundlægger. Bohmerfongen Wratisslaw.
- Brest** [brest], By i Frankrig.
- Bretagne** [bretánj], Landskab i Frankrig; = Briternes Land; efter de Briter, som nedsatte sig her, efter at Angelsachserne havde forjaget dem fra England.
- Brienzer Sø** [briéntser], Sø i Schweiz; har Navn efter den lille By Brienz.
- Brighton** [brajt'n], By i England; hed opr. Brighthelmstone; engl. bright = klar, skinnende.
- Brindisi** [bríndisi], By i Italien; italiensk Form for det romerske Navn Brundisium, af mesapisk brention = Hjortehoved; Bugten deler sig her i mange Fjergreninger, ligesom Hjortetæller.
- Brisbane** [brísbæhn], By i Australien; opfaldt efter en Guvernør B. i 1823.
- Bristol** [bríst'l], By i England; nyere Form for det angelsach. brightston = den glimrende Stad; paa feltisk hed Byen caer brito, af caer = Klippe, Sten.
- Britannien**, det rom. Navn paa England (og Skotland); = Briternes Land; Folknavnet Briter skal komme af felt. brit = broget, idet Briterne bemalede deres halv-
- nøgne Legemer (jvir. det rom. Navn Picti = de malede); efter andre kommer Navnet af jonik. baratanak = Tindlandet. Den engl. Form er **Britain**. Formen **Storbritannien** (engelsk **Great Britain**) antyder Modsetningen til Bretagne, der ogsaa beboedes af Briter. Det felt. Navn paa England (og Skotland) var **Albion** = Bjergøen.
- Britannien, Ny**, Dgruppe i det store Ocean; fik sit Navn af den engelske Opdagelsesrejsende Dampier i Maret 1700.
- Brocken** [bröckken], Bjerg i Tykland; skal have sit Navn af de mange Granitblokke, der ligge paa Bjergets Top: kaldes ogsaa **Blocksberg**; det latinske Navn er Mons Bructerus.
- Brody**, By i Øst-Galizien; af gl. slav. brod = Badesjed.
- Brooklyn** [brüklínn], By ved New York; anlagt af Hollændere og opfaldt efter den holl. Landsby Breukelen.
- Brügge** [brygge], By i Belgien; har Navn efter sine mange Broer, af ty. brücke = Bro. Navnets franske Form er **Bruges** [brýsch].
- Brünn** [brýnn], By i Mähren (Østerrig); af slav. brno = Badesjed.
- Brunnen**, Landsby i Schweiz; af ghty. brunno = Kilde, Brønd.
- Brussa**, By i tyrkisk Lilleasien; af det gamle Navn Prusa, efter Grundlæggeren Kong Prusias af Bithynien.

- Brüssel** [bryssel], Hovedstad i Belgien; af gtt. bruoeh (broek) = Sump og sal = Hus, Bolig; altsaa = Sumpbyen; den lavere liggende Del af Byen er bygget paa sumpet Grund. Navnets franske Form er **Bruxelles** [bryssæll].
- Buda**, By i Ungarn; af magyar. buda = Kalkovn; paa tysk hedder Byen **Ofen** = Ovn.
- Buenos Ayres** [būēnos āyres], By i Argentina; af span. bueno = god, ayre = Luft.
- Buffalo** [bøffålo], By i Nordamerika; af engl. buffalo = Bøffel; endnu i dette Aarhundrede var Byen omgivet af tætte Skove.
- Buitenzorg** [boitensorg], By paa Java; af holl. buiten = uden, zorg = Sorg; jvfr. **Sanssouci** og vort danske, i Formen ødelagte, »**Sorgenfri**».
- Bukarest** [būkårescht], Hovedstad i Rumænien; hedder egentlig **Bukureshti** og har efter Sagnet
- Navn efter sin Grundlægger, en Hyrde ved Navn Bucur.
- Bukovina** [bükovina], Kronland i Østerrig; af slav. buky = Bøgetræ.
- Bulgarien**, Fyrstendomme paa Balkanhalvøen; har Navn efter den fjerde Folkestamme Bulgarerne eller Wolgarerne, hvis Hovedsæde oprindelig var Bolgar ved Volga.
- Burgos** [būrgos], By i Spanien; af got. baurgs = Borg.
- Burgund**, se **Bourgogne**.
- Buschehr**, forkortet Form for **Abuschehr** (s. o.)
- Butan** [bütån], Stat i Forindien; af sanskr. Bhot = Tibet og anta = Ende; alts. = Tibets Grænse-land.
- Böhmen**, Kronland i Østerrig; Navnets ældre Form er Boheim = Bojernes Hjem; se **Bayern**. Landets czechiske Navn er **Cechy**.
- Böhmerwald** [bømervald], Bjergsæde i Mellemuropa; = den bøhmiske Skov; af ty. wald = Skov.

C og K.

- Kabul** [kåbül], By i Afghanistan; af pers. kabul = Oplagssted for Varer.
- Kabyler** [kabýler], Fællesnavn for nogle Folkestammer i Nordafrika; af arab. k'ba'il = Forbundne; k'bila = Forbund.
- Cadiz** [kådis], By i Spanien; det romerske Navn var **Gades**; af fönif. gader = Gærde, Mur; altsaa = en omgærdet (af Volde omgivet) Plads = Fæstning.
- Cæn** [kang], By i Frankrig; det rom. Navn var Cadonum.

Kaffa, se **Feodosia**.

Kaffer, Folkestamme i Afrika; af arab. kafir = vantro; fik dette Navn, fordi Stammen ikke vilde antage Islam.

Kafiristan [káfiristán], Landskab i Iran; = de vantros Land; af arab.-persj. kafir = vant.o, stan = Land.

Cagliari [káljári], By paa Sardinien; af det rom. Navn Caralis.

Kairo [ká-í-ro], By i Egypten; europæisk Form for Byens arab. Navn **El Kahira** = den sejr-rige, hvilket Navn Byen fik af sin Grundlægger, en arab. Kalif. De indfødte kalde Byen **Masr**, et Navn, der viser tilbage til den hebr. Betegnelse for hele Landet Mizrajim.

Kaisarieh [kaisárie], By i Lilleasien; jordrejet Form for Byens rom. Navn Cæsarea = Kejserstaden; fik Navnet efter Kejser Tiberius.

Calabrien [kalábrien], den vestligste af Syditaliens to Halvøer; i Oldtiden hed dette Landskab Bruttium, medens Navnet Calabrien brugtes om den østligste Halvø, som nu hedder Apulien.

Kalahari [kálähári], Ørken i Sydafrika; formentlig af de indfødtes karri-karri = den kvalfulde.

Calais [kalæh], By i Frankrig; af Navnet paa en belgisk-gallisk Folkestamme Caleterne. Hed i Middeltiden Scalus.

Caledonia [kaledônia], gammelt Navn paa Skotland; efter Navnet paa de oprindelige Beboere Cale-

donierne; maaske af tymer. celyd = Skovtykning.

Caledonia, Ny, Ø i det store Ocean; fik sit Navn af Cook den 4de September 1774.

Californien, Halvø og Stat i Nordamerika; fik efter Tagnet dette Navn af Cortez p. Gr. af sit varme Klima; af lat. calida = varm, fornax = Ivn.

Kalikut [kálikut], By i Forindien, og

Kalkutta [kalkútta]. By i Forindien; afledes begge af sanskr. kali = Navnet paa en indisk Gudde og kata = hellig Plads; altsaa = den til Kali indviede hellige Plads (By, Fæstning).

Callao [käljáo], By i Peru.

Kalmykker, en mongolsk Folkestamme i Asien; den største Del af dette Folk skal i Oldtiden være vandret mod Vest til Kaukasuslandene; Resten fik af Naboerne det tatariske Navn Kalmykker = de tilbageblevne.

Kama [kamá], Flod i Rusland.

Cambodja [kambódscha], fransk Besiddelse i Bagindien; de indfødte kalde Landet Kmer; i Annam kaldes det Cao men.

Cambray [kangbráh], By i Frankrig; det rom. Navn var Camaracum.

Cambridge [kæmmbridsch], By i England; af Flodnavnet Cam og engl. bridge = Bro; hed i Oldtiden Camboritum.

Camerun [kamérún], Flod i Afrika; af port. camarao = Krebs; Navnet er fra Floden overført

- paa det nærliggende Bjerglands-
fab.
- Campagna di Roma** [kampánja] = Sletten omkring Rom; af lat. campus = Mark, Slette (ital. campagna).
- Campagna felice** [kampanja felitsche], Sletten ved Napoli; ital. = den lykkelige Slette; af lat. campus = Mark, Slette; felix = lykkelig. Det rom. Navn var Regio felix = den lykkelige Egn.
- Campeche** [kampétsche], Bugt og By i Mexico; spansk Form for det oprindelige indianiske Navn Quimpech.
- Kantschatka**, Halvø i Asien; har Navn efter en af sine Floder.
- Kana** [kána], By i Palæstina; = Sivstaden; af hebr. kanah = Siv.
- Kanaan** [känä-än], gl. Navn paa Palæstina; = Lavland; af hebr. kana = sænke sig; brugtes først om Lavlandet ved Rysten, men overførtes senere paa det højere liggende Land.
- Canada** [kænædæ], engl. Besiddelse i Nordamerika; af indian. kanata = en Samling Hytter, Landsby.
- Kanalen**, Strædet mellem England og Frankrig; kaldes af Englænderne **English Channel** [inglisch tschænnel] = den engelske Kanal, og af Franskmændene **La manche** [la mangsch] = Ærmet (p. Gr. af at den har Form som et Bluseærm). Dens smalleste Sted hedder **Pas de Calais** [pa dø kalæh] = Strædet ved Calais, af fr. pas = Stræde; eller **Strait of Dover** [stræht of Dover] = Strædet ved Dover, af engl. strait = Stræde.
- Canal du centre** [kanáll dy sangtr], Kanal i Midtfrankrig; af fr. centre = Centrum, Midte.
- Canal du midi** [kanáll dy mid], Kanal i Sydfrankrig; af fr. midi = Syd (egtl. Middag); altsaa = Sydkanalen.
- Canariske Øer** [kanäriske], Øgruppe i Atlanterhavet; = Hundøerne, af lat. canis = Hund; saak. fordi Spanierne ved deres Ankomst til Øerne foresandt en Mængde store Hunde.
- Kandahar** [kandahär], By i Afghanistan; skal være en fordrejet Udtale af Byens oprindelige Navn Alexandria; Byen er anlagt af Alexander den Store.
- Kandia** [kándia], By paa Kreta; af arab. khandak = Fæstning.
- Cannes** [kann], By i Frankrig; maafe af gr. kanna = Kør, Siv.
- Kansas** [kænsæss], Flod og Stat i Nordamerika; har Navn efter en Indianerstamme.
- Canterbury** [kænnterbørr], By i Grevskabet Kent i England; af felt. cann = hvid, bury = Borg; Navnet hentyder til Egnens Kalkformationer (jvfr. **Belgrad**).
- Kanton** [kantön], By i China; port. Form for chin. kuang tang, Navnet paa den chin. Provins, i hvilken K. er Hovedstaden.
- Kanton**, Navnet paa de enkelte Republikker i Schweiz, kommer af felt. cent, kant = Distrikt, Kreds. I Frankrig er canton [kangtön] Betegnelsen for en Underafdeling

- af et Arrondissement, der igen er en Del af et Departement.
- Kap**, almindelig Betegnelse for et Fjorbjerg; af ital. capo (lat. caput) = Hoved; den engl. Form er cape [kæp]; sp. cabo; arab. ras (egtl. = Hoved); japan. saki.
- Cape Coast Castle** [kæp kôst kæs'l], By paa Guldkysten; = (Borgen) Fortet ved Kystfjorberget, af engl. cape = Kap, Fjorbjerg, coast = Kyst, castle = Borg.
- Kapernaum** [kapernäum], By i Palæstina.
- Kaplandet** og
- Kapstaden**, Land og By i Sydafrika; have Navn efter **Gode Haabs Fjorbjerg** (s. n.).
- Caprera** [kaprêra], Ø ved Sardinien; = Gedeøen, af lat. caper = Gød.
- Capri** [kâpri], Ø i Bugten ved Napoli, samme Oprindelse og Betydning som **Caprera**.
- Caracas** [karâkas], By i Venezuela.
- Kara Dagh**, det tyrkiske Navn paa **Montenegro** (s. n.).
- Karakorum** [kârakorûm], Bjerge i Asien; = de sorte Bjerge, af mong. kara = jort, korum = Bjerge.
- Karakum**, Ørken i Asien; = sort Sand.
- Cariber** [kariber], Navn paa den oprindelige Befolkning i Vestindien og visse Egne af Amerikas Fastland; af indian. carib = Helt.
- Kariske Hav**, Bugt af det nordlige Ishav paa Rusland; har Navn efter Karakloden.
- Kariske Port**, se **Waigatsch Strædet**.
- Carlisle** [kârlejl], By i England; af det oprindelige keltiske Navn caer leon = (den romerske) Legionens Stab.
- Karlsbad**, Badested i Bøhmen; har Navn efter Kejser Karl IV, som flere Gange brugte Badene her.
- Karlsruhe** [kârlsruhe], Hovedstad i Storhertugdømmet Baden; betyder Karls Hvile; af tv. ruhe = Hv, Hvile; grundlagt som Jagtslot af Markgreve Karl Wilhelm i Mæret 1715.
- Karmel** [kârmël], Bjerg i Palæstina; af hebr. karmel = Have, Park, Plantning; isaat. p. Gr. af sin frugtbare, skovbevoksede Fjor. (Sjfr. **Kap Verde**.)
- Karniske Alper** [karniske], Parti af Østalperne; af det gamle Folkenavn Karner (maaske = Bjergboere, af kelt. caer = Klippe, Sten).
- Carolina**, to Stater i Nordamerika; opkaldtes 1562 efter den franske Konge Carl IX, senere (1663) efter Kong Carl II af England.
- Carolinerne**, Øgruppe i det store Ocean; har faaet dette Navn til Ære for den spanske Konge Carl II.
- Karpatherne** [karpâterne], Bjerge i Ungarn; af gl. slav. chrb (rusk. chrebet) = Bjergryg.
- Carpentaria Bugt** [karpentâria], Bugt paa Australiendets Nordkyst; har Navn efter en holl. Kaptajn Carpenter, der i Mæret 1628 undersøgte dens Kyster.

- Carrara** [karrāra], By i Italien; har Navn efter sine Marmorbrud; af lat. quadrare = gøre firkantet (om Tilbugning af Stenblokkene).
- Karro** [karrū], Steppeplateau i Sydafrika; af hottentottisk karroo = haard, m. S. t. den lerede, i den tørre Årstid meget haarde, Jordbund.
- Karst**, Højslette i Krain; af felt. caer = Klippe, Sten; den ital. Form for Navnet er **Carso**.
- Carthagoena** [kartagēna], By i Spanien; af det romerske Navn Carthago nova = Ny Carthago.
- Kasan** [kasán], By (og Provins) i Rusland; var i sin Tid Navnet paa et mongolsk Rige; skal betyde «Kedel»; Byen ligger i en Sænkning, omgivet af høje Høje.
- Kaschgar** [kaschgār], By i Østturkestan.
- Kaschmir** [kaschmir], Bjergdal i Forindien; af sanskr. kaçyupamar = Kaçhapaç Volig. R. er Dalens Efterskaand.
- Kaspiske Hav**, Indsø i Asien; har Navn efter de i Oldtiden ved dens Bredder boende Kaspier; kaldtes af Grækerne kaspie thalassa, af Romerne mare Caspium = det kaspiske Hav.
- Kassel** [kással], By i Hesse-Nassau (Preussen); Navnet er opstået af det romerske Castellum Menapiorum = Menapiernes Borg.
- Castellamare** [kastellamāre], By i Italien; = Borgen ved Havet. Byen ligger ved Bugten ved Napoli; af it. mare = Hav.
- Castilien**, Provins i Spanien; af sp. castillo = Borg, Kastel; = lat. castellum, fr. château.
- Cataluna** [katalúnja], Provins i Spanien; af det oprindelige Navn Gothallunia = (Vest-) Gothernes Land.
- Catania** [katánia], By paa Sicilien; af hebr. katon = lille; anlagt af Fenikerne.
- Katarakt** = Vandfald; af gr. katarrein = flyde, strømme ned.
- Cauca** [káuka], Flod i Sydamerika.
- Kaukasus**, Bjergkæde i Asien; af det opr. Navn Graukasus = det skinnende Bjerg, af sanskr. kās = skinne. grāvan = Klippe.
- Cayenne** [ka-ijénn'], By i fransk Guyana; fransk Form for de indfødtes: Guayana.
- Kedron** [kédrōn], Bæk i Palæstina; af hebr. kadar = være uklar, plumret.
- Kelat** [kelát], By i Belutshistan; Navnet er af arab. Oprindelse og betyder »Slot«.
- Celebes** [selébes], en af de store Sundøer, den stærkt forgrenede Ø kaldtes opr. ilhas dos Celebes = Celebernes Øer, af port. ilha = Ø, Celebes = Navnet paa de indfødte.
- Celle**, By i Hannover; af lat. cella = (Munkes eller Nonnes) Celle.
- Kelter**, Navn paa en gammel Folkestamme i Vesteuropa; Betydningen er usikker; nogle antage, at Navnet betyder »de hjelm bærende«, andre afledte det af lat. celsus = høj, anseelig.
- Kempen**, By i Rhinprovinsen (Preussen); hed tidligere Kam-

- pene, vistnok af lat. campus = Mark, Glette.
- Kenilworth** [kènil uaardh], Landsby i England.
- Cenis, Mont** [mong sèni], Bjerg i Bestalperne; af det romerske Navn Mons Cenisius.
- Kensington** [kénnsingt'n], Forstad til London.
- Kent**, Landsfab i England; det rom. Navn var Cantium, af felt. cann = hvid, m. H. t. de herværende Kridtformationer.
- Kentucky** [kentøkki], Stat i Nordamerika; Navnet er af indian. Oprindelse og forklarets forskelligt; maaske = det mørke (o: skovbevoksede) Land.
- Kephallonia** [kefallônia], en af de ioniske Øer; af det gamle græske Navn Kefallonia; af gr. kefale = Hoved (m. H. t. Formen af Dens Højbedrag).
- Cerigo** [tscherigo], Ø i Grækenland; hed i Oldtiden **Kythera**.
- Cette** [sætt], By i Frankrig.
- Ceuta** [séüta], spansk Besiddelse i Afrika; af arab. sebta = hvy; saak. efter de hvy Bjerge, der omgive Stedet. Eft. a. af Navnet paa en i Oldtiden herværende rom. Koloni: ad septem fratres; lat. septem = hvy, frater (Pl. fratres) = Broder.
- Cevennerne** [sevénnerne], Bjerge i Frankrig; af det romerske Navn Montes Gebennici; maaske af tynr. kebin = Bjergryg, lat. mons (Pl. montes) = Bjerg.
- Kew** [kjüh], Landsby i England.
- Ceylon** [sejlönn], Ø i Ostindien; europæisk Form for Dens indiske Navn sinhala dwipa = Løveøen; af sanskr. sinhala (singa) = Løve, dwipa (diva) = Ø; deraf Folketavnet Singhaleser (de indfødte paa Ceylon).
- Chalkidiske Halvø** [khalkidiske], Halvø i Tyrkiet; sit Navn efter de græske Kolonister fra Chalkis (= Robberstaden) paa Euboea, som i Oldtiden bosatte sig her.
- Châlons** [schälöng], By ved Saone i Frankrig; af det romerske Navn Cabillonum.
- Chambery** [schangberrî], By i Frankrig; hed i Middelfalderen Camberiacum.
- Chambord** [schangbâöhr], Landsby og Slot i Frankrig.
- Chamouny** [schâmünî], Landsby i Frankrig; Navnet har ogsaa Formen **Chamonix** [schamâänî].
- Champagne** [schangpanj'], Landsfab i Frankrig; af lat. campus = Mark, Glette. Det rom. Navn var Campania.
- Chandernagor** [tschändernágor], fransk Besiddelse i Forindien; maaske af ind. tjandra = Maane, hysende, nagor = By.
- Charente** [scharángt], Flod i Frankrig; i Oldtiden Carantonus.
- Charkow** [schárkoff], By i Rusland; betyder »Chareks Ejendom».
- Charleston** [tscharlæst'n], By i S.-Carolina; = Karlsstad; opkaldt efter den engelske Konge Carl II 1671.
- Charlottenburg**, By i Preussen; opkaldt efter Kurfyrstinde Sophie

- Charlotte, som 1695—98 opførte et Slot (burg) her.
- Charlottes Øer**, Øgruppe ved Nordamerikas Vestkyst; opkaldt 1767 efter den engelske Konge Georg III's Dronning.
- Chartres** [schártr], By i Frankrig; har Navn efter den galliske Folkestamme Carnuterne.
- Chartum** [kartüm], By i Nubien; har Navn efter en ved den hvide og blaa Nils Sammenløb dannet Landtunge, der kaldes ras-el-chartum = Snabelens Ende.
- Chatam** [tschættæmm], By i England.
- Chaux de Fond** [schääh dø fóngh], By i Schweiz; fr. chaux = Kalk, fond = Grund, Jordbund.
- Chelsea** [tschélsih], Forstad til London.
- Chemnitz** [kæmnits], By i Sachsen; har Navn efter Floden **Chemnitz** = Stenfloden; af gl. slav. kamy = Sten. Endelsen nitz betyder Flod og kommer af gl. indogerm. nig = vasse (jvfr. lat. nix = Sne).
- Cherbourg** [scherbúhr], By i Frankrig; har Navn efter en af Cæsars Soldater anlagt Borg: Cæsaris burgun = Cæsars Borg.
- Cherson** [khersón], By i Rusland; grundlagt 1778 af Potemkin, fik Navn efter Oldtidens Cherson (paa Krim).
- Chersones** [kersonēs], Halvø i Tyrkiet; af gr. khersonesos = Halvø.
- Chesapeak Bugt** [tschihsæpíhk], Bugt paa Nordamerikas Østkyst; indian. = Vandenes Moder.
- Chester** [tschest'r], By i England; af lat. castrum = befæstet Plads; i Fl. castra = Lejr.
- Cheviot** [tschíviott], Bjerge i England.
- Chiavenna** [kjavénna], By i Italien; af lat. clavis (it. chiave) = Nøgle; saaf. fordi Byen ved sin Beliggenhed behersker Vejen over Splügen.
- Chicago** [tschikágo], By i Nordamerika; har Navn efter Floden Chicago.
- Chile** [tschíle], Stat i Sydamerika; af gl. peru. tschile = Kulde, Peruvianerne, der i sin Tid erobrede Landet, fandt her et koldere Klima end i deres Hjemstavn.
- Chiloe** [tschilöë], Ø ved Sydamerikas Vestkyst; det opr. Navn er Chil-hue = hørende til Chile.
- Chimborazo** [tschimbörāso], Bjerg i Ecuador; Chimbo er Navnet paa en Landsby ved Bjergets Fod; Endelsen razo er rimeligvis det peru. rasu = Sne; altsaa = »Snebjergets ved Chimbo«.
- China** [kina, rigtigere tschina], Stat i Asien; Navnet, der antages at hidrøre fra Dynastiet Tsin, skreves tidligere: **Sina**. De indfødtes Navn paa Landet er tschung kue = Riget i Midten af Jorden; eller tien hia = det, der er under Himlen, af tien (tian) = Himmel, hia = under (altsaa ikke = det himmelske Rige).
- Chinæerne** [tschínka], Smaaøer ved Peru.
- Chios** [khíos], Ø i Archipelagus, er det gamle græske Navn paa det nuværende **Skio**.

- Christmas island** = Juleøen, Ø i Australien; saaf. af Coof, der opdagede den Julcaften 1777; af engl. christmas = Jul, island = Ø.
- Chuquisaca** [tʃukisáka], By i Bolivia; skal betyde »Guldbroen«, m. H. t. de rige (Sølv) Bjergværker.
- Chur** [kühr], By i Schweiz; af det rom. Navn Curia Rhætorum = Hæternes Kurie o: Midtpunktet for Forvaltningen af Hæternes Land.
- Kiew** [kiëf], By i Rusland; skal komme af Personnavnet Kij og betyde »Kijs Borg«.
- Kilimandscharo** [kilimandscháro], Bjerg i Afrika; af kilima = Bjerg; Betydningen af ndscharo er usikker.
- Cincinnati** [sinsināti], By i Nordamerika; opkaldt efter Romeren Cincinnatus.
- Kingston** [kíngst'n], By paa Jamaica; = Kongens By, af engl. king = Konge, town (ton) = By. Grundlagt 1692.
- Cintra** [ssintra], Landsby med Slot i Portugal.
- Kirgiser**, Navn paa en Folkestamme i Asien; af kir = Ørten; altsaa = Ørkenbeboere. Svfr. **Beduiner**.
- Kisil Irmak** [kísil irmák], Flod i Sillecasten; = den røde Flod; af tyrk. kisil = rød, irmak = Flod; hed i Oldtiden **Halys**.
- City** [sitti], Kvarter i London; engl. city = Stad, By; fr. cité [sité].
- Kiusiu** [kū schū], Ø i Japan; = de ni Kredses Land; af jap. kyu = ni, schu = Steds, Distrikt.
- Civita vecchia** [tʃivitá vékkia], By i Italien; = den gamle By; af ital. civita = By, vecchio (vecchia) = gammel.
- Kjækta** [kjæhta], By i russisk Asien; af mong. kja, der er Navnet paa en Græsart, som afgiver et fortrinligt Foder.
- Klagenfurt**, By i Kärnten; ligger ved den lille Flod Glan; hed opr. Glanfurt = Vadestedet over Glan; ty. furt = Vadested.
- Clairvaux** [klærvvāh], Landsby i Frankrig; af lat. clara vallis = den lyse(berømte)Dal; egtl. Navnet paa et berømt Kloster, som grundlagdes her 1115 af Bernhard („af Clairvaux“).
- Klausenburg**, By i Siebenbürgen; af lat. **claudere** = lukke; Byen spærrer, i militær Henseende, for Dalen, ved hvis Indg. den ligger.
- Clermont** [klærmong], By i Frankrig; af lat. clarus = berømt, mons = Bjerg; altsaa = det berømte Bjerg; var oprindeligt Navnet paa en derliggende Klippefæstning.
- Clermont Ferrand** [klærmóng ferráng], By i Frankrig; har Navn efter den Højde, hvorpaa den ligger; mons clarus (s. o.).
- Cleve**, By og Landstæb i Rhinprovinzen (Preussen); af angels. klev (klæv) = Høj, Vasse.
- Cleveland** [klihvænd], Landstæb i England; = Bakkeland; af angels. klev (klæv) = Høj, Vasse.

- Klippebjergene**, [se **Rocky mountains**].
- Cloud, Saint** [sæng klüh], By i Frankrig.
- Cluny** [klyni'], By i Frankrig; i Middelalderen bekendt for sit Kloster (Cuniacenserordenen).
- Clyde** [klejd], Flod i Skotland; = den klare Flod; af floden klu = vasse, reise. (Sjfr. **Klar-elven**, **Lauterbach**.)
- Koblentz** [köblents], By i Rhinprovinzen (Preussen); af lat. confluens (fluvii) = de sammenløbende (Floder); Byen ligger ved Sammenløbet af Mosel og Rhin (sjfr. **Stettin**.)
- Koburg**, By i Hertugdømmet Sachsen-Koburg-Gotha; er egtl. Navnet paa en Borg sammesteds, efter Sagnet anlagt af en Grev Cobbo.
- Cochinchina** [kaätschinkina], fransk Koloni i Bagindien.
- Cognac** [könják], By i Frankrig.
- Coimbra** [küingbra], By i Portugal; af det rom. Navn Conembrica.
- Colmar** [kolmähr], By i tyisk Elsass.
- Colombo** [kolómbo], By paa Ceylon; europæisk Form for det sinesiske Navn Korumbu = Havn.
- Colon** [kolóu], se **Aspinwall**.
- Colorado, Río** [sp. río koloráao; engl. kolorædo], Flod i Nordamerika; af sp. río = Flod, colorado = rød (farvet).
- Columbia**, Stat i Sydamerika; opkaldt efter Columbus.
- Columbia**, Flod i Nordamerika; opkaldt efter Columbus.
- Columbia**, Forbundsstat i Nordamerika, opkaldt efter Columbus.
- Como** [kómö], By i Italien; maaſte af det felt. comb = Dal; hed i Oldtiden Comum.
- Comorerne** [komörer], Øgruppe i det indiske Ocean; port. **Ilhas de Comoro**; af det arab. Navn Komair = de smaa Maaneøer (arab. kamar = Maane); i Modſætning til „den store Maaneø“, se **Madagaskar**.
- Comorin, Kap** [komörin], Bjerg i Forindien; har Navn efter det gamle indiske Rige Komar, der omfattede den sydligste Del Halvøen.
- Komorn** [kómorn], By i Ungarn.
- Condé** [kongdéh], By i Frankrig.
- Kongbjergene**, Bjergmasſe i Afrika; i de indfødtes Sprog er kong = Bjerge.
- Congo** [kóngo], Flod i Afrika; egtl. Navnet paa et gammelt Negerrige, der gennemstrømmedes af Floden, hvis oprindelige Navn er **Zaire**.
- Konia** [konia], By i Lilleasien; tyrkisk Form for det gamle Navn Iconium.
- Connaught** [kónnaat], den vestligste Provins i Irland.
- Connecticut** [konnéttiköt], Flod og Stat i Nordamerika; Navnet er indianisk og betyder »den lange Flod«.
- Constantine** [kongstangtihn'], By i Algier; Byen, der i Oldtiden hed Cirta (af punisk karta = By), blev ødelagt i en Krig 311, men genopbygget af Constantin den

- Store, efter hvem den derefter fik Navn (Constantina).
- Constantinopel**, Hovedstaden i Tyrkiet, hed oprindelig **Byzans**, men fik Navnet Constantinopel = Constantins By (af gr. polis = By), da Constantin den Store i Aaret 330 gjorde den til sit Riges Hovedstad. Byens tyrkiske Navn er **Istanbul (Stambul)**, hvis Oprindelse er usikker; efter nogle kommer det af det græske eis ten polin = ind til Byen; eft. a. er det en Fordrejelse af Islam hul, af islam = rettvende, hul = Mængde.
- Konstanz** [kónstants], By i Baden ved Bodensøen; skal have Navn efter sin Grundlægger Constantius Chlorus. (Formen »Kostnitz« er urigtig og opstaaet ved en Fordrejelse af Bynavnet.)
- Kontinent** [kontinént], = Fastland; af lat. continens = sammenhængende.
- Cooks Strædet** [kühks] ved Ny Zeeland er opaldt efter den engl. Søfarer James Cook, der var den første, som gennemsejlede det (1770).
- Kopter**, Navn paa den oprindelige Befolkning i Ægypten; afledes af det gamle Landsnavn, som Grækerne gav Formen Aigyptos.
- Cordillerer**, se **Andes**.
- Kordofan** [kordofän], Landskab i det østlige Afrika.
- Cordova** [kórdöva], By i Spanien; moderne Form for det romerske Navn Corduba, af punisk karta = By, tuba = stor.
- Korea** [korëä], Halvo i Asien; europæisk Form for det japaniske Koorai.
- Corfu** [körfü], en af de ioniske Øer; hed i Oldtiden **Korkyra**. Byen (af samme Navn) fik efter sine tvende højtliggende Borge Tilnavnet hai korysai = Bjergtoppene, hvoraf dannedes den italienske Form Corfu, der overførtes som Navn paa hele Øen.
- Korinth** [korinth], By i Grækenland; skal betyde »Højstaden«; af gr. kara = Hoved, det øverste.
- Cork** [kork], By i Irland; af gæl. cork (corrach) = Sump.
- Cornwall** [käärnuuäbl], Landskab i England; har Navn efter de gamle Beboere, de keltiske Corner (om Endelsen se **Vælsk**).
- Koromandel** [koromandel], Navn paa en Del af Forindiens Østkyst; hed oprindelig Tscholamandel = Tscholas Land; i portugisisk Form blev dette til Choromandel [tschoromandel], hvilket atter omdannedes til den nu brugte Form.
- Corsika** [kórsika], Ø i Middelhavet; Grækerne kaldte den Kyrnos, Romerne: Corsis; Betydningen er usikker. Navnets franske Form er Corse [kors].
- Coruna** [korúnja], By i Spanien.
- Kosakker**, en russisk Folkstamme; Navnet Kosak skal betyde Landstryger.
- Kosciusco, Mount** [maunt kosi-úsko], Bjerg i Australien; har faaet dette Navn, fordi det ved sin Form skal minde om den Gravhøj, der dækker over den polske Frihedshelt Kosciuscos Grav i Krakau.

Costa rica [kósta rika], Stat i Mellemamerika; = den rige Kyst; af sp. costa (lat. costa) = Side (egtl. Ribben), Kyst, rico (fem. rica) = rig.

Côte d'or [kaãht d'aar], Højdedrag i Frankrig; = Guldhøjene, paa Grund af sin Rigdom af Frugttræer og Vinranfer; af fr. côte (lat. costa) = Side (egtl. Ribben), Kyst, og or = Guld.

Cotentin [kaãtangtæng], Halvø i Frankrig.

Cotopaxi [kotopákki], Bjerg i Sydamerika; muligvis indian. = det skinnende Bjerg; Betydng. er meget usikker.

Cottiske Alper, en Del af Vestalperne; have Navn efter den liguriske Konge Cottius, der levede paa Kejser Augustus' Tid.

Courtray [kührtræh], By i Belgien; Navnets slaviske Form er **Kortryk** [kortrejk].

Krafto, se **Sachalin**.

Krain, østerrigsk Kronland; muligvis af slav. krai = Grænse, Land; altj. = Grænseland (jvfr.

Ukraine); efter andre kommer Navnet af Fjellnavnet Karner (se **karniske Alper**).

Krakau [krakau], By i Galizien; skal efter Sagnet være anlagt af en polsk Hertug Krak og betyde Krats Borg; den polske Form for Navnet er **Krakow**; est. a. af slav. krak = Bustads.

Krater [kráter], Navnet paa den tragtformige Jordbøining, der i Reglen findes i Toppen af en Vulkan; af gr. krater = Bæger

(egtl. Blandingsbægeret, i hvilket Vinen blandedes med Vand).

Kreml, det gamle Slot i Moskva; af gl. slav. krem = Fæstning.

Kremnitz [krémnitz], By i Ungarn; maaſte af gl. slav. krem = Fæstning, eller af gl. slav. kremen = Kieselsten; ang. Eudelsen nitz se **Chemnitz**.

Cremona [kremóna], By i Italien.

Creoler [kreöler], Navn paa indfødte Amerikanere af spansk (fransk og portugisisk Herkomst); af span. criollos, af cria = Efterlæggt.

Kreta, Ø i Middelhavet; Navnet er det samme, som Den havde i Oldtiden; Betydningen usikker.

Creus, Kap [krë-üs], Fjorbjerg i Spanien. Hed i Oldtiden: Promontorium Aphrodisium.

Creuzot [krösääh], By i Frankrig.

Krim, Halvø i Sydrusland; efter det græske Navn paa en gl. skythisk By Kremnoi = Klippeſtaden. I Oldtiden kaldtes Halvøen den tauriske efter en derboende Folkestamme: Taurierne.

Kroatien [kroätien], østerrigsk Kronland; har Navn efter Karnerne (se **karniske Alper**).

Croix, Sainte [sængtkröäh], dansk Ø i Vestindien; af fr. saint = hellig, croix = Kors.

Kronstadt, 1) Krigshavn i Rusland, 2) By i Siebenbürgen; af ty. krone = Krone (af lat. corona = Krans, fransformig Hovedbedækning) og ty. stadt = Stad. By.

Kuara, se **Niger**.

Cuba [kúba], Ø i Vestindien; sit Navn efter en af sine Indianer-stammer; est. a. en Forkortelse af de indfødtes Navn paa Dens midterste Del: Cubanacan.

Kuka eller **Kukaua**, By i Bornu; Navnet skal i Neger sproget betyde »Abebrødtræet« (Baobabtræet).

Kakunor [kákú nur], Sø i Tibet; af mong. kuku = blaa og nur = Sø; saak. p. Gr. af sit klare, blaa Vand.

Kuldscha, Landskab i China; af tatar. guldscha = Guldbyr; altsaa = Elsdyrlandet.

Cumberland [kómb'rænd], Landskab i England; = Dallandet (jvfr. **Dalarnne**); af felt. comb = Dal; jvfr. Modsetningen **Cleveland** (s. o.).

Kur, Flod i russisk Asien; moderne Form for Flodens gamle Navn; Cyrus, Kyros.

Curacao [kurassáung], nederlandsk Ø i Vestindien; Navnet er port.; skal betyde Helbredelse, m. S. t. Dens gode Klima. Jvfr. **Buenos Ayres**.

Kurdistan [kurdistan], Landskab i Asien; = Kurdernes Land; Folkenavnet Kurder kommer af pers. kurd = stærk; Endelsen stan er pers. og betyder Land.

Kurilerne [kurilerne], Drætte i det store Ocean; er opr. Navnet paa Befolkningen og betyder i de indfødtes Sprog »Mennesker«; af Russerne overførtes Navnet paa de af Kurilerne beboede Der.

Kurische Haff [kúrische háff], Strandsø i Preussen; har Navn efter det nærliggende Kurland.

Kurland, russisk Östernsprovins; Navnet skal komme af gl. slav. kauras = Slette; altsaa = Sletteland (jvfr. **Cumberland**).

Kuro Sivo [kúro sivo], Havstrøm i det store Ocean; = det sorte Vand; af japan. kuro = sort, schio = Vand.

Cuxhaven [kúksbáfen], Hamborgs Udhavn ved Elben.

Cuzco [kúsko], By i Peru; betyder paa peru. »Navle«, altsaa = Rigets centrale (vigtigste) By.

Kykladerne [kýkláderne], Øgruppe i Archipelagus; af gr. kyklos = Cirkel, Kredss; Derne ligge i en Kredss, i Modsetning til de spredte **Sporader** (s. n.).

Kynlyn [kýnlýn], Bjergkjæde i Midtasten; Navnet er chin. og betyder »Løghjergene«; saak. p. Gr. af sin Rigdom paa Løgplanter.

Cypern [sypérn], Ø i Middelhavet; gr. Kypros, rom. Cyprus; tyrk. Kibris; Betydningen usikker; nogle aflede Navnet af Dens Rigdom paa Cypresser (jvfr. de **pityusiske Øer**, s. n.).

Cyr, Saint [sæng síhr], By i Frankrig med en berømt Militærskole, der er indrettet i et tidligere Kloster, efter hvilket Byen har Navn. Den »hellige Cyrillus« var Patriark i Alexandria († 444).

Küstrin [kystrín], By og Fæstning i Preussen; opr. slav. kóstrzyn = Sivturv; Byen ligger paa sumpet, jvbevokset Grund ved Warthes Udløb i Oder.

Czoker [tschékker], Navn paa en slavisk Folketamme, som i det 6te

- Marh. indvandrede i Bøhmen under Anførsel af Czech, efter hvem Stammen fik Navn.
- Czernagora**, slavisk Navn paa **Montenegro** (s. n.).
- Czernowitz** [tschérnovits], By i Bukovina; = den sorte Borg; af slav. zrn = sort, witz = Borg (jvfr. **Schwarzburg**).
- Kärnthen** [kærnten], østerrigsk Kronland; har Navn efter Karnerne (se **karniske Alper**).
- Cølesyrien** [sølesyrien], Dalstrøg i Syrien; = det hule Syrien; af gr. koilos = hul.
- Køln**, By i Preussen; hed i Romertiden Colonia Agrippina efter Germanicus' Datter Agrippina; af det forførte Navn colonia (egtl. = Landejendom, dernæst = Bøllig, Nybyggerstad, Koloni), er det nuværende Navn dannet; dets fr. Form er **Cologne** [kolonj].
- Königgrätz**, By i Bøhmen; Endelsen grätz er den ty. Form for **Graz** (s. n.) og betyder „By“; ty. könig = Konge; altså = Kongens Stad; Byen skulde egtl. hedde Drommingens Stad (Königingrätz), fordi den dengang var de bøhmiske Drommings Enterefidens.
- Königsberg**, By i Preussen; af ty. könig = Konge, berg = Bjerg; altså = Kongens Bjerg (jvfr. **Kongsberg**); er opkaldt efter Bøhmefongen Ottokar, som 1255 erobrede denne Egn og paa en skovbevokset Høj ved Pregel anlagde en fast Borg, om hvilken Byen er opstaaet.
- Königstein**, By og Fæstning i Sachsen; af ty. könig = Konge; stein = Sten, Klippe.
- Köthen**, By i Anhalt; af gl. ty. chota = Hytte.

D.

- Dahomey** [dahömē], Regerstat i Afrika; Navnet betyder »Bolgen paa Da's Bug«; Landets vigtigste By blev bygget paa det Sted, hvor Høvdingen Da var bleven begravet.
- Dakotah** [dakōta], Stat i Nordamerika; er opr. Navnet paa en Indianerstamme og betyder »de forbundne« (jvfr. **Kabyler**, s. o.). Egentlig: „de 7 Raads Fld“ = de 7 (forbundne) Stammer.
- Dalai Lama**, Navn paa den tibetanske Ypperstepræst; af tibet. lama = Sjælenes Moder (Behersker), dalai = Havet; alts. = den, der er Sjælenes Behersker indtil Havet (∅: i hele Landet).

- Dalmatien**, østerrigtigt Kronland; har Navn efter Folkestammen Dalmaterne.
- Damara** [damāra], Følt i tyff Afrika.
- Damaskus** [damāskus], By i Syrien; = Virksomhedens By; af hebr. dammesek = Virksomhed, Handel og Wandel. Det arab. Navn er **Dimishk**.
- Damiette** [damjétt], By i Ægypten; den tyrkiske Form for Navnet er **Damiát**; af det gl. Thamiatis.
- Danzig**, By i Preussen; af det gl. slav. Navn gdansk = den danske By; Byen skal være grundlagt af de Danste.
- Dapsang** [dāpsang], det højeste Bjerg i Karakorum; af tibet. dra = Tegu; bsang = renset; altsaa = det rensede Tegn, o: det ophøjede Skue.
- Dardanellerstrædet**, Strædet mellem Marmarahavet og Archipelagus; har Navn efter Dardanellerne, nogle gamle Slotte, der igen ere opkaldte efter en gammel By Dardanus (maaſte af Folke-navnet Dardaner). Strædet hed i Oldtiden **Hellespont** = Helles Hav, efter Helle, som i Følge Sagnet druknede her.
- Darien** [dāriēn], Bugt i Sydamerika; har Navn efter Floden Darien eller Tarena.
- Darling** [dārling], Flod i Austral-landet, er opkaldt efter en engelsk Guvernør af dette Navn.
- Darmstadt**, By i Hessen; har Navn efter den lille Flod Darm; altsaa = Byen ved Darm. Navnet har saaledes intet at gøre med darm = Tarm, og er „ikke saa upoetisk, som det ser ud til“ (Daniel: Deutschland p. 1082).
- Dauphiné** [daafiné], Landskab i Frankrig; har Navn efter sin gamle Herferslægt, der førte Tilnavnet Dauphin [daafæng], fr. = Delfin. I Aaret 1349 testamenteredes Landet til det franske Kongehus paa den Betingelse, at Kongens ældste Sou skulle antage dette Tilnavn. Lat. Delphinatus.
- Dauriske Bjerge** [dauriske], Bjerge i Sien; have Navn efter Folkestammen Daurerne.
- Davalagiri** [dhāvalagiri], Bjerg i Himalaya; = det hvide Bjerg (jvfr. **Montblanc**); af sanskr. dhavala = hvid, giri = Bjerg.
- Davis Strædet** [dāvis], Stræde mellem Atlanterhavet og Baffinsbugten; har Navn efter den engl. Søfarer John Davis (1585).
- Debreczin** [débrétsin], By i Ungarn.
- Dekan** [dékhan], den sydlige Del af Forindien; af sanskr. dakschina = det sydlige; dakchani = Sydlandet.
- Delaware** [délwæāhr], Stat og Flod i Nordamerika; har Navn efter en engl. Lord Delaware, der var Guvernør her 1610 og følgende Aar.
- Delft**, By i Nederlandene; hed opr. Delf, af fris. delven = at grave; altsaa = Udgravning, Bassin.
- Delli** [délhi], By i Forindien; af pers. dehli = Tærstel, altsaa =

- Dørtærskelen (til Hindustan). Navnet skrives ogsaa: **Dehli**.
- Delos** [délos], Ø i Archipelagus; af alban. diel = Sol; altsaa = Sol(gudens Sæde).
- Delta** [dêltä], Navnet paa det store gr. D; dernæst Navn paa de ejendommelige Flodbølger, som ved deres Forgreninger minde om dette græske Bogstav's Form.
- Demawend** [demävend], højeste Top i Elburshjergene. Hed i Oldtiden Iasonius mons.
- Denis, Saint** [sæng denih], By i Frankrig; opstaaet om et Abbedi med en til »den hellige Dionysius« indviet Kirke; fr. saint = hellig, Denis = Dionysius.
- Departement** [depart'mang], Landdistrikt i Frankrig siden Revolutionstiden; for Tiden deles Frankrig i 87 Departementer; af fr. departir = at dele.
- Deptford** [dettford], Forstad til London.
- Derby** [dérbi], By i England.
- Dervisch**, en muhamedansk Munk eller Gneboer; af pers.; betyder fattig, Tigger.
- Despoto Dagh** [despoto dag], Bjerge i Tyrkiet; = »de gejstlige Bjerge« p. Gr. af sine mange Klostre; det græske Navn er **Rhodope** = Rosenbjergene, af gr. rhodon = Rose.
- Detmold**, By i Fyrstendømmet Lippe; af det gl. goth. theotmalli = Folkets Thingsted.
- Deutz** [dojts], By i Rhinprovinzen (Preussen); af gl. goth. theot = Folk.
- Deventer** [devénter], By i Nederlandene; tidl. Davantria af Per-somnavnet Davo.
- Devon** [dévven], Landskab i England.
- Diarbekr** [diärbekr], By i tyrkisk Asien; af arab. diar = Udsægaard, Guds; Bekr er Navnet paa en arabisk Anfører, som i sin Tid erobrede Landet; altsaa = Bekrs Guds.
- Dieppe** [diépp'], By i Frankrig. Formentlig af engl. deep [diph] = dyb; har en af de sikreste og dybeste Havne ved Kanalen.
- Dijon** [dischóng], By i Frankrig; hed i Romertiden Dibus.
- Dinariske Alper**, Del af Øst-alperne; have Navn efter deres højeste Bjerg: Monte Dinara; ital. monte = Bjerg.
- Diu** [diu], portugisisk Besiddelse i Forindien; af sanskr. dvipa (diva) = Ø.
- Djamna** [djámna], Bisfod til Ganges; sanskr. Jamuna, af jama = Tvilling.
- Dnjepr** [dnjépr], Flod i Rusland; russisk Form for det gl. Navn danapris, af slav. don = Flod. Hed i Oldtiden Borysthenes.
- Dnjestr** [dnjéstr], Flod i Rusland; russisk Form for det gl. Navn danaster, af slav. don = Flod; hed i Oldtiden Tyras.
- Dobrudscha** [dobrúdscha], Landskab ved Donaumundingen; af slav. dobre = god; altsaa = det gode (frugtbare) Land.
- Dollart** [dóllart], Bugt af Nord-søen; af frij. dallert = Sunup.

- Domingo, Santo** [sánto domíngo], By (og Stat) paa Haití; af span. santo = hellig, domingo = Søndag, af lat. dominica (dies) = Herrens (Dag); saak. fordi Grundstenen til Byen blev lagt paa en Søndag (i Maret 1496 af Columbus' Broder Bartolome).
- Dominica** [domínika], Ø i Vestindien; af lat. dominica (dies) = Herrens (Dag) = Søndag; saak. fordi Den blev opdaget paa en Søndag (1493 af Columbus).
- Dom Remy** [dong rømi], Landsby i Frankrig.
- Don**, Flod i Rusland; af slav. don = Flod. Hed i Oldtiden Tanais.
- Donau** [dónau], Flod i Mellem-europa; af slav. don = Flod; i Sammenfætning dan—; lat. Danubius (jvfr. **Dnjepr** og **Dnjestr**) eller Ister; ungarff Navn **Duna**.
- Dongola** [dóngöla], Landskab i Nubien.
- Doornik** [döhrnik], By i Belgien; af holl. doorn = Torn. Byens fr. Navn er **Tournai** [tührnä].
- Dordogne** [daardönj], Flod i Frankrig; hed i Oldtiden Duro-nius; opstaar af Vækkene Dore og Dogne, deraf Navnet.
- Dorpat** [dörrpat], By i Lifland; Byens officielle Navn er nu **Jurjew** = Georgs By, af russf. Jurij = Georg.
- Dortmund** [dörtmunt], By i Vestphalen; var en af Wittelunds Fæstninger; Navnet skal eft. nogle være opstaaet af gl. ty. drutmanni = trofast, paalidelige Wænd(s) Opholdssted). Hed i Oldtiden Tremonia.
- Dortrecht** [dórtrekht], By i Nederlandene; Navnet skrives ogsaa: **Dordrecht**; af holl. drecht (trecht) = Færgested, Badested.
- Doubs** [dub], Flod i Frankrig; af det lat. Navn Dubis, maaske af felt. dub = sort, mørk.
- Douro**, se **Duero**.
- Dover** [döhrv], By i England, ved Mundingen af den lille Flod Dour; maaske af felt. dubr = Vand.
- Drau**, se **Drava**.
- Drava** [dráva], Biflod til Donau; af det gamle Navn Dravus eller Draus; jvfr. sanskr. drav = flyde.
- Dreihernspitz**, Bjerg i Østtysperne; = »de tre Herrers Top«, saak. efter sin Beliggenhed mellem de tre gamle Landskaber: Grevstabet Tyrol, Erkebispedømmet Salzburg og Bispedømmet Brixen.
- Drenthe** [drénte], Provins i Nederlandene; af gl. ty. dri = tre og anta = Egn; Navnet antyder saaledes en Forening af tre Landskaber.
- Dresden**, Hovedstad i Kongeriget Sachsen; af vend. trasi = Færg; her var et gammelt Færgested over Elben.
- Drôme** [draähm], Flod i Frankrig.
- Dschidda** [dschidda], By i Arabien; Navnet betyder »Bedstemoder« og hidrører fra Arabernes Tro paa, at Eva ligger begravet her.
- Dscholiba**, se **Niger**.
- Dsungariet** [dsungarjet], Landskab i Asien; har Navn efter den mongolske Folkestamme Dsungarerne;

- af mong. dsun = venstre, gar = Haand; saak. fordi den dannede venstre Fløj af den mongolske Hær. Navnet skrives ogsaa: **Songariet**.
- Dublin** [döbblin], By i Irland; af felt. dub = mørk, lin = Dynd; saak. p. Gr. af de dyndede Sumpstrækninger ved Mundingen af den lille Flod Liffey, ved hvilken Byen ligger.
- Duero** [düero], Flod i Spanien (og Portugal); af felt. dur = Flod; det romerske Navn var Durius; Navnets portugisiske Form er **Douro** [dö-ü-rü].
- Duncansby Head** [dönnkänsbī hædd], Fjorbjerg i Skotland; af det skotske Personnavn Duncan og head = Hoved, Kap.
- Dundee** [dönnđi], By i Skotland; af det oprindelige Navn Duntay = Borgei. ved Tay; af felt. dun = Klippeborg og Flodnavnet Tay.
- Dunkerque** [döngkérk], By i Frankrig, er den franske Form for **Dünkirchen** = Kirken i Klitterne; af ty. dünen = Klitter, kirche = Kirke.
- Durance** [dyrangs], Flod i Frankrig; lat. Druentia; maaſke af felt. daur = Eg; altf. = Egesloden.
- Durazzo** [durázzo], By i Tyrkiet; af det gamle græske Navn Dyrhakhion = den farlige Brænding; af gr. rhakhia = stejlt Kyst, Brænding. Byen, der ligger paa en Klippetyst ved Adriaterhavet, hed opr. **Epidamnos** og var en gr. Koloni fra Korinth. Da Byen kom under Romerne, forandredeſ Navnet til D., fordi E. i romerske Tiden havde en ildevarslende Klang (damnum = Stade).
- Durham** [dörrēm], By i England.
- Düna** [dyna], Flod i Rusland; af slav. don = Flod.
- Dünaburg** [dynaburg], By i Rusland; = Borgen ved Düna; af ty. burg = Borg; anlagt i 13de Aarhundrede af de tyske Riddere.
- Düsseldorf** [dysseldorf], By i Rhinprovinsen i Preussen; var i lang Tid kun en Landsby (dorf) ved Bækken Düſfels Udløb i Rhin.
- Dwina** [dviná], Flod i Rusland; af slav. don = Flod.
- Døde Hav**, Indſø i Palæstina; saak. p. Gr. af sine øde Omgivelser og sit manglende Dyreliv. Araberne kalde Søen „Vots So“, i Oldtiden hed den: Salthavet, Ørkenhavet eller „det østlige Hav“ (i Modſætning til Middelhavet, der kaldtes det vestlige Hav).

E.

- Eastend** [ihstend], Kvarter i London; af engl. east = Øst, end = Ende.
- Ebro** [ëbro], Flod i Spanien; af bass. ibarra = Strøm; det rom. Navn var Iberus.
- Ecuador** [eküädórr], Stat i Sydamerika, har Navn efter sin Beliggenhed under Ækvator (spansk ecuador).
- Eddystone** [éddistohn], Klippe i Kanalen; af engl. eddy = Vandhvirvel, Strømning, stone = Sten, Klippe.
- Edinburgh** [éddinborro], Hovedstad i Skotland; nyere Form for det opr. Navn Edwinesburg = Edwins Borg, saakaldet efter Kong Edwin af Northhumberland.
- Edirne**, se **Adrianopel**.
- Eger** [ëger], By i Bøhmen; saaf. efter en lille Biflod til Elben af samme Navn.
- Egribos**, se **Euboea**.
- Ehrenbreitstein**, Fæstning i Preussien; af det tidligere Navn Erinerberahtstein, af Personnavnet Erin, gl. ty. berahht = klar, straalende, ty. stein = Sten, Klippe; altsaa = Erins (Borg) paa den straalende (fremtrædende) Klippe.
- Eifel** [ëjfel], Højdedrag i Preussien; skal betyde »det vandrige Land« og afledes af Roden ap (af) = Vand; saaf. fordi talrige Floder og Bække have deres Udspring her.
- Einsiedeln** [ejnsideln], Landsby og Balsfartssted i Schweiz; opaldt efter den hellige Meinrad, som levede her i det 9de Aarh. som Eneboer; af ty. einsiedler = Eneboer, Eremit.
- Eisenach**, By i Sachsen-Weimar; Betydningen er usikker; est. nogle skal Byen have faaet Navn efter den forbiløbende Bæk af samme Navn, hvis Vand er jærnholdigt; ty. eisen = Jern: ach (af gl. goth. ahva, lat. aqua) = Vand.
- Eisleben** [ejslëben]. By i preussisk Sachsen; Btdng. usikker; Endelsen —leben af ty. bleiben = blive, bo; est. a. af glty. lebe (løve) = ty. laube = Jorviuc, Bolig.
- Elba** [élba], Ø i Middelhavet, hed i Oldtiden Ilva, Ilua. af lat. silva = Skov; altsaa = den skovbevoksede. (Svir. **Madeira**.)
- Elben**, Flod i Tyskland; af gl. nordisk elf = Elv, Flod; det rom. Navn var Albis.
- Elberfeld** [élberfelt]. By i Rhinprovinzen (Preussien); muligvis af Personnavnet Albero og ty. feld = Mark.
- Elbing** [élbing], By i Vestpreussien; har Navn efter den lille Bæk, Elbing, ved hvilken den ligger.
- Elbrus** [elbrús], Bjerg i Kaukasus; skrives ogsaa **Elburus**; har formentlig samme Oprindelse og Betydning som **Elburs** (s. n.).
- Elburs** [elbúrs], Bjergkæde i Persien; af det ariske Navn paa Himalaya alborj = det store,

- ophøjede; overført paa Frans nordlige Randbjerge o. a. Bjerge (jvfr. alp, se **Alperne**).
- Elefanta** [elefánta], Ø ved Bombay; har af Portugiserne faaet dette Navn (= Elefantøen) paa Grund af de mægtige, i Sten udhugne Elefanter, som findes i dens Klippetempler. De indfødte kalde den Garipuri = Hulestaden efter dens mange Hulebygninger.
- Elias(bjergot)**, Bjerg i Nordamerika; E. var opr. Navnet paa en Ø, der opdagedes paa „Eliasdagen“ 20de Juli 1741. Coof overførte fejlagtig Navnet paa det bag ved den, paa Fastlandet liggende Bjerg (1778).
- Ellora** [ellōra], By i Forindien; = El's (eller Ellu's) By, efter Grundlæggeren.
- Elmina** [elmína], By paa Guinea-kysten; af sp. mina = Mine, Bjergværk (jvfr. **Almaden**).
- Elsass**, tysk Rigsland; tidl. Alsatia, Alsacea (fr. Form **Alsace** [allsāhs]), betyder »de fremmede Beboeres Land«, af gl. ty. ellenti = i eller fra et fremmed Land, sitzan, sitzen = sidde, bebo.
- Elster**, Flod i Tyskland; af samme Opr. som **Alster** (j. o.).
- Elton** [éltön], Sø i Rusland; af det talmykteste Navn paa Søen: jaltón nor = den gylbne Sø.
- Elvas** [élväsch], By i Portugal; sp. Yelves, lat. Alpesa.
- Emden**, By i Provinsen Hannover (Preussen); har Navn efter Floden Ems; = Ems' Munding.
- Emilia** [emilia], Landskab i Italien; har Navn efter den gamle Landvej via Aemilia, der blev anlagt af af Censoren **Emilius Lepidus**, 186 f. Chr.
- Ems**, Flod i Preussen; betyder »Flod«. Det romerske Navn var Amisia.
- Enare Sø** [énäre], Sø i Finland; fiust Inari.
- Engadin** [engadin], Dal i Schweiz; hed opr. Eniatina af Folknavnet **Deniaterne**.
- Enghien** [anggæng], By i Belgien; kaldes ogsaa **E. les bains**.
- England** = Anglernes Land.
- Enns**, Flod i Østerrig; af gl. ty. an = aande, pust, bevæge sig rask; her brugt om Flodvaudet; altjaa = Strøm, Flod.
- Entre Douro e Minho** [étre dôürü e minjü], Provins i Portugal; af port. entre = mellem, e = og; altjaa = (Landet) mellem Douro og Minho.
- Epernay** [epernæh], By i Frankrig. I Middelfalderen Sparnacum.
- Epirus** [epirus], Landskab i Tyrkiet; af gr. epeiros = Fastland.
- Erfurt** [érrfurt], By i preussisk Sachsen; af det gl. Navn Erbisfurt, af Personnavnet Erbo og ty. furt = Vædestad; altjaa = Erbos Vædested.
- Erie Sø** [ihri], Sø i Nordamerika; har Navn efter en Indianerstamme.
- Erin**, se **Irland**.
- Erivan** [ériveran], By i Armenien; skal betyde »synlig«; efter Sagnet saa Noah fra Ararat's Top, at dette Sted laa tørt.

Erlangen [érrlangen], By i Bayern; af ty. erle = Elter og gl. goth. wang = Mark, Eng, Wang.

Erzerum [érserúm], By i Lilleasien; Navnet stammer fra en af Theodosius II i det 5te Aarh. opført Fæstning, der senere kaldtes Arsen-el-Rum.

Erzgebirge [ertsgebirge], Bjerge i Vesteuropa; saaf. efter de i Aaret 1163 opdagede metalrige Lag; af ty. erz = Maln, gebirge = Bjerge.

Escant, se **Schelde**.

Escorial [eskoriáll], Flække med Slot i Spanien; skal betyde »Dynger af Slakker« (fra de nærliggende Bjergværker).

Eskimo, mongolsk Folk i Nordamerika; af eskimoisk: eskimant-sik = de, der spise raat Rød; selv kalde de sig: inu-it = Mennesker.

Espagnola [espanjola], spansk Navn paa **Haiti**; er Formindsfelsesord af españa = Spanien og betyder: »det lille Spanien«.

Essex [ésseks], Landskab i England; = det østsachsiske Rige; af angelsach. sex = Sachsen (jvfr. **Wessex**, **Sussex**).

Estrelha, Serra da [sérra da estrélja], Bjergkæde i Portugal; af portug. serra = Bjergkæde, da betegner Genitiv, estrelha sp. estrella = lat. stella = fr. étoile = Stjerne; altsaa = Stjernebjergene. Sed i Oldtiden Mons Herminias.

Estremadura [estremadūra], Provinz i Spanien; af sp. extrema

= hinsides, og Flodnavnet Duero; altsaa = hinsides Duero (jvfr. **Alentejo**).

Etang, se **Lagune**.

Ethnologi [étnologi] = Lære om Folkeslagene; af gr. ethnos = Folk, logos = Ord, Tale, Lære.

Etienne, Saint [sængt etiénn'], By i Frankrig; af fr. saint = hellig, Etienne = Stefan.

Eton [iht'n], By i England; skrives ogsaa: **Eaton**.

Etrurien, se **Toscana**.

Etsch, se **Adige**.

Euboea [eubóa], Ø i Archipelagus; det græske Navn var Euboaia = Landet med det gode Kvæg, af gr. eu = godt, bús = Dje; kaldtes ogsaa i Oldtiden Makris = den lange (Vangeland). I Middelalderen kaldte man Den Euripo (Egripos, Egribo), hvilket egentlig er Navnet paa det Stræde, der skiller Den fra Fastlandet; senere fik Strædet (og Den) Navnet Egripont eller Negropont efter en derværende Bro (lat. pons, ital. ponte = Bro).

Euftrat, Flod i Asien: Betydningen er usikker; i de gamle pers. Kileindskrifter kaldes Floden U-fratus = meget bred; paa hebr. hedder den Frat, aramæisk Elrat = fersk Vand.

Europa, formentlig af sønisk. ereb = Mørke, Solnedgang; altsaa = Landet mod Vest; jvfr. ty. Abendland, af abend = Aften; samt Occidenten, af lat. occido = gaar ned (om Solen): sammenligu **Asien** (s. o.).

Everest, Mt., se **Gaurisankar**.

Evora [évírã], By i Portugal; af feltiberisk Ebura. Det rom. Navn var Liberalitas Julia.

Exeter [éksët'r], By i England; senere Form for det gl. angelsach. Navn Eaxen ceastre = Borgen ved Floden Ex. Ifølge Sagnet

skulde Navnet være kommet af Romernes begejstrede Udbrud ved Synet af Stedet: ecce terra! = hvilket Land!

Exmouth [éksmødh], By i England; af engl. mouth = Munding og Ex, der er Navnet paa en lille Flod.

F.

Faenza [faéntsã], By i Italien; af det gl. rom. Navn Faventia.

Fajum [fajúm], Provins af Ægypten; er en arab. Form for det gl. Navn pe-jom = Havet.

Falklandsøerne [faahklændsøerne], Øgruppe ved Sydamerika; opdagedes 1592 af John Davis og opkaldtes først efter ham, fik 100 Aar efter Navnet F. efter en engelsk Lord Falkland (1690); kaldtes ogsaa **Malouinerne** [maluinerne] af franske Sømand fra St. Malo (Beg. af det 18de Aarh.).

Falmouth [fálmødh], By i England; af engl. mouth = Munding og Fal, der er Navnet paa en lille Flod.

Farlige Øer, se **Lave Øer**.

Fauna, Dyreverden; af lat. Faunus, Romernes Stov- og Hyrdegud.

Fé, Santa, se **Bogota**.

Fellah [felláh], Navn paa den agerdyrkende Befolkning i Orienten;

af arab. fellah = Agerdyrker, arab. falah = pløje.

Fellata [felláta], Negrenes Navn paa et Obergangsfolk i Afrika; det egentlige Navn er Fulbe = »Mennesker (be) af Folket Ful«. Araberne kalde dette Folk Fullän.

Feodosia [fēodóssia], By paa Krim; russisk Form for Byens gamle Navn Theodosia, hvilket i Middelalderen blev ombyttet med Navnet Kassa.

Fernando Po [fernándo po] eller rigtigere **Fernam do Po**, Ø i Guineabugten; har Navn efter Opdageren Fernao Poo (1485).

Ferney [fernæh], Landsby og Slot i Frankrig.

Ferro [férrø], en af de sydcanariske Øer; af span. hierro (fierro) = Jern.

Ferrol [ferról], By i Spanien.

Féz [fēs], By i Marokko; af arab. fas = Dkse; saak. fordi der ifølge

- Sagnet blev fundet en Økse ved Udgravningen af Grunden, da Byen blev anlagt.
- Fezzan** [fessän], Oase i Sahara; nyere Form for det gamle Navn Phazania, af Folknavnet Phazanierne.
- Fichtelgebirge**, Bjergparti i Mellem-europa; har Navn efter sine store Naalestove (Granstove); af ty. fichte = Gran. Det lat. Navn var Mons pinifer.
- Fidschi** [fidschi] -**øerne**, Øgruppe i det store Ocean; Navnet, der ogsaa skrives **Viti** eller (engl.) **Fiji**, er de indspødes Navn paa Øerne, som ved Opdagelsen (Lasman 1643) bleve kaldte Prins Willems Øer til Ære for Prins Wilhelm af Nassau. Den største af Øerne kaldes **Viti-Levu**, af levu = stor.
- Fiesole** [fjæsölë], By i Italien; moderne Form for det gl. rom. Navn Fæsulæ.
- Figueira do Mondego** [figéira du mondégu], By i Portugal; betyder: F. ved Mondego (en lille Flod paa Portugals Vestkyst).
- Figueras** [figüéras], By i Spanien; af sp. higuera (figuera) = Figen-træ; altsaa = Byen med Figen-træerne.
- Filadelfia**, se **Philadelphia**.
- Filippinerne**, se **Philippinerne**.
- Filippopel**, se **Philippopel**.
- Fingalshulen**, Baskaltgrotte paa Den Staffa; har Navn efter Sagkongen Fingal, den mest fremtrædende Helt i Æsians Sange. Grotten hed paa gl. gaelisk Laimh Binse = Musik-hulen; p. Gr. af den ved Volge-flaget fremkaldte Lyd.
- Finisterre, Kap** [kap finistérre], Fjorbjerg i Spanien; af lat. finis terræ = Jordens Ende; ansaas i Oldtiden for at være det vestligste Punkt paa Jordens Fastland. Jvfr. **Landsend**.
- Finisterre** [finistæhr], Departement i Frankrig; samme Betydning.
- Finland**, Storhertugdømme i Rusland; af Folknavnet Finner, af gl. got. fen, ween = Sump, altsaa = Sumpmænd, hvilket er en ligefrem Oversættelse af Folknavnets finske Form: suoma laiset, af suoma = Sump, laiset = Folk. Jvfr. **Suomi** (f. n.) og **Tschuder** (f. n.).
- Finsteraarhorn** [finsterährhörn], Bjergtop i Berner Alpenne (Schweiz); har Navn af Finster Aar = den mørke Aar, en af Aarflodens Rilder, i Modsætning til Lauter Aar = den klare Aar, en anden af Rilderne; ty. horn = Horn, alm. i Bjergnavne, af Hensyn til Formen.
- Firenze** [firénze], By i Italien; er den ital. Form for Byens gl. rom. Navn Florentia = Blomsterstaden, af lat. flos (gen. floris) = Blomst; Navnets ty. Form er **Florentz**.
- Firth** [firrh] er det engelske Navn paa Fjord.
- Fiskeflod, den store**, Flod i Nordamerika; Navnet er en Oversættelse af Flodens indianske Navn.
- Fiume** [fjüme], By i Østerrig; af ital. fiume = Flod; Byen har

- faaet dette Navn efter den lille Flod Fiumera, ved hvis Munding den ligger. Byens illhyrte Navn er Reka = Flod, der ogsaa er nom. prop. for Floden Fiumera.
- Fixstjerner**, lat. stellæ fixæ = faste Stjerner o: Stjerner, som ikke forandre Plads i Forhold til hinanden.
- Flandern**, Landskab i Belgien og Holland; det flamske Navn er **Vlaenderen**, deraf Sprognavnet flamsk (ty. vlämisch) og Folkenavnet Vlaemen = Flamlændere.
- Flora**, Planteverden; af lat. Flora, Navnet paa Blomsternes Gudinde.
- Florentz**, se **Firenze**.
- Flores** [flöresch], en af Azorerne; Navnet er portugisisk og betyder »Blomster«. Den har en usædvanlig rig og smuk Vegetation.
- Florida** [sp. Udt. floridha], Halvø og Stat i Nordamerika; af span. florida = blomstrende; saak. af Spanieren Ponce de Leon, som i Maret 1512 opdagede Landet paa Palmesøndag, der paa Spanisk hedder pascua florida.
- Folkestone** [fäähkstöhn], By i England; engl. folk = Folt, stone = Sten, Klippe.
- Fontainebleau** [fongtæhnblääh], By i Frankrig; egtl. Fontaine-belle-eau; af fr. fontaine = Kilde, Fontæne, belle = smuk, eau = Vand.
- Fontenay** [fongt'næh], Landsby i Frankrig.
- Forez** [foræh'], Bjerge i Frankrig; have Navn efter Landskabet Forez.
- Forindien** = den forreste, o: Europa nærmest liggende, Del af Indien.
- Formosa** [formösa], Ø i det store Ocean; = den skønne (Ø); af portug. formoso (sem. formosa) = støn. (Underforst. ilha = Ø.) Det chin. Navn er **Tai wan** = Terrassekysten.
- Forth** [fordh], Flod i Skotland; bethder tillige „Fjord“; jvfr. holl. voerd [furd], plattys. förde, beslægtet med ty. furt = Wadested.
- France**, se **Frankrig**.
- Franche Comté** [frangsch kongté], Landskab i Frankrig; = det frie Grevskab; saak. fordi det i sin Tid styredes af Frigrever, der ikke stode under nogen Hertug; den tyske Form for Navnet er Doversjættelsen Frei Graffschaft.
- Francisco, San** [ssan franssisko], By i Californien; = den hellige Frants; blev opkaldt efter Franciscanerordenens Stifter, Frants af Assisi, af de Munk, der i Maret 1796 oprettede en Missionsstation her.
- Franken**, Landskab i Tyskland; af Foltensnavnet Franker = de frie; efter andre skal Navnet afledes af franke = Spyd.
- Frankfurt am Main**, By i Hesses-Nassau (Preussen); = Frankfurt ved Main (i Modsetning til **F. an der Oder** (s. n.)). Navnet kommer af Foltensnavnet Franker og ty. furt = Wadested; efter Sagnet skal en Kaa have vist Kong Chlodovig dette Wadestad, da han paa Toget mod Alemannerne søgte en Overgang over

Mainfloden. Byens gamle Navn var Frankonfurt = Frankernes Badested.

Frankfurt an der Oder, By i Brandenburg (Preussen); = Frankfurt ved Oder; af Folkenavnet Franker, og ty. furt = Badested; blev i sin Tid anlagt af frantsiske Kjøbmænd.

Frankrig = Frankernes Rige; det franske Navn er **la France** [la fraŋs], der ligeledes afledes af Følkenavnet Franker.

Franzensbad, Badested i Bøhmen; har Navn efter Kæjser Franz II, der i 1793 viste sin Interesse for Stedet ved der at lade opføre forskellige Bygninger.

Franz Josephs Land, Øgruppe i det nordlige Ishav; opkaldt efter Kæjser Franz Joseph af en østerrigsk Polarekspedition under Payer og Weyprecht 1873.

Fraser river [fræs'r riv'r], Flod i Nordamerika; opkaldt efter Engländeren Simon Fraser, som i Aarene 1806—1808 rejste over Klippebjergene og grundlagde den første engelske Handelsplads i disse Egne.

Freetown [fritaun], By i Sierra Leone; = Fristaden; af eng. free = fri, town = By; saaf. jordi Byen blev udset til Opholdssted for de fra Slavehandlerne befriede Negere. Sed opr. Granvilletown og anlagdes 1787.

Freiberg, By i Rgr. Sachsen; = det frie Bjerg; af ty. frei = fri, berg = Bjerg. Byen fik dette Navn, der antyder, at den

har visse Privilegier og Friheder, for at hidlokke Bjerghmænd fra Harzen til dens — i Aaret 1163 opdagede — Sølvminer.

Freiburg [frøjburg], By (og Kanton) i Schweiz; = den frie Borg, af ty. frei = fri, burg = Borg; grundlagt 1178 som Fristed mod Landadelen; Navnets fr. Form er **Fribourg** [fribûhr].

Fréjus [freschÿ], By i Frankrig; af det rom. Navn Forum Julii; lat. forum = Torv, dernæst Betegnelse for en Handelsby og for den By, i hvilken den romerske Statsholder holdt Rettergang. Anlagt af Cæsar 44 f. Chr.

Fréjus, Col de [koll dø freschÿ], Pæs i Vestalperne; af **Frejus** (f. o.) og fr. col = Gals, Indjævring, Pæs.

Fribourg, se **Freiburg**.

Friedrichshafen, By i Württemberg ved Bodensøen; = F.s Havn; af ty. hafen = Havn; har Navn efter Kong Friedrich af Württemberg, der i Aaret 1810 lod anlægge en ny Havn her. Tidligere hed Byen Buchhorn.

Friesland [frisland], Provins i Nederlandene; af Følkenavnet Friser; holl. Skrivemaade **Vriesland**.

Frisches Haff, Strandjø i Preussen; af ty. frisch = frisk, om Vand i Btdng. først (jvfr. engl. fresh); haff = Hav; est. a. kommer Navnet af den lille Bælt Frisching, der udmunder her.

Friser, et germansk Folk ved Vesterhavet; af det opr. Navn Fresa

- eller Fresan, af gl. germ. frisan, frisjan = den i Fære stedte, med Hensyn til Folkets vanskelige Livsvilkaar i det stadig for Oversvømmelser udjatte Land.
- Froward, Kap** [kap froüærd], Forbjerg i Sydamerika; = det genstridige Forbjerg; af engl. froward = genstridig; Sejladsen her er meget farefuld og vanskelig; 1587 kaldtes det af Englænderen Cavendish Kap Forward = Kap Fremad.
- Fulbe**, se **Fellata**.
- Fulda**, Flod i Tyssland; af gl. ty. fulta = Land, aha = Flod; altjaa = Fastlandsflod.
- Funchal** [funschäl], By paa Madeira; af port. funcho = Fennikel.
- Fundybugten** [føndi], Bugt paa Nordamerikas Østkyst; af portug. profundo = dyb.
- Furka**, Pass i Alperne; af lat. furca = Fork, Gaffel; betegner en Sænkning mellem to Bjerg højder.
- Fürth** [fürt], By i Bayern ved den lille Flod Regnitz; af ty. furt = Vadested.
- Fusijama** [fusijáma], Vulkan i Japan; skal betyde »det store Bjerg« (jvfr. **Gran Sasso**).
- Föhn**, Navnet paa en varm Luftstrøm i Schweiz; af lat. favonius = Søndenvind.
- Fønixerne**, se **Phønixerne**.

G.

- Gaeta** [gaéta], By i Italien; ital. Form for det rom. Navn Cajeta, formentlig af gr. Oprindelse og = Sænkning, Fordybning. Iflg. Sagnet er Byen opfaldt efter Æneas' Amme Cajeta, der skulde være begravet her.
- Galapagosøerne** [galäpagosøerne], Ogruppe i det store Ocean ved Sydamerika; af sp. galapago = Skildpadde; altj. = Skildpaddeøerne, jaa. p. Gr. af sin store Rigdom paa disse Dyr.
- Galata** [gälätä], Forstad til Constantinopel.
- Galatz** [gälätz], By i Rumænien; rumæn. Galati, uforrett Galacz.
- Galicien**, Provins i Spanien; af det rom. Navn Callaicum, der atter er dannet af Folknavnet Callaecerne; Navnets sp. Form er **Galicja**, Indbyggerne kaldes Gallegos.
- Galilæa**, Landskab i Palæstina; af hebr. galil = Kreds; altjaa = (Hedningernes) Kreds el. Distrikt.

- Galizien** [galízien], østerrigsk Kronland; ty. Form for Haliezanin, af det gl. Bynavn Haliez, der atter kommer af hala = Bjerg; altsaa = Bjergland; est. a. skal Navnet betyde »Saltlandet«, af slav. halitsch = Salt.
- Gallaer** [galläer], Negerfolk i Østafrika; skal betyde »Hyrder«.
- Galle, Point de** [poæng dø gall], By paa Ceylon; af jingal. galle = Sten, Klippe, og fr. point = Spids.
- Gallen, St.** [sankt gällen], By og Kanton i Schweiz; har Navn efter »den hellige Gallus«, en Irlænder, der virkede her som Missionær c. 650.
- Gallipoli** [gallípöli], By i Tyrkiet; ital. Form for Byens gr. Navn Kallipolis = den skønne Stat, af gr. kalos = støn, polis = By. Navnets tyrk. Form er **Gelibolu**.
- Galway** [gäälwæh], By og Landskab i Irland.
- Galveston** [gælvst'n], By (og Ø) i Texas; Betydningen usikker; tidligere kaldtes Den snake island [snæk ejlænd] = Slangøen, fordi der i dens vidtstrakte Græsmarker fandtes mange Slangar.
- Gambia** [gámbiä], Flod og engelsk Koloni i Afrika; portug. Form for Gambu, der er de indfødtes Navn paa Floden.
- Ganges** [gánges], Flod i Forindien; af sanskr. ganga = Flod.
- Garda, Lago di** [lágo di gárda], Sø i Italien; = Gardasøen; af ital. lago = Sø, og Navnet paa den lille By Garda, maaske af vestslav. gard (se **Graz**). I Oldtiden Lacus Benacus.
- Garib**, se **Oranje**.
- Garonne** [garónn'], Flod i Frankrig; nyere Form for det romerske Navn Garumna; skal opr. være feltist og betyde: »den græs- og sivrige Flod«.
- Gascogne** [gaskónj'], Landskab i Frankrig; af det rom. Vasconia, Gvasconia af Fjellnavnet Vasker (= **Basker**, s. o.).
- Gastein** [gästein], Badested i Østerrig (Salzburg); af gl. ty. gahi = stejl og stein = Sten, Klippe.
- Gatschina** [gätschína], By og Slot i Rusland.
- gau** (got. gavi) = Landdistrikt (lat. pagus, fr. pays), almindelig i Sammensætninger: Aargau o. m. fl.
- Gaicho** [gäütseho], = Hyrde (paa Pampas i Argentina).
- Gaurisankar** [gaurisánkar], Bjerg i Himalaya; betyder »den skinnende Siva«, af ind. gauri = hvid, skinnende; sankar er et Tilnavn til den indiske Guddom Siva. Bjergtet kaldes ogsaa **Mount Everest** efter en engl. Oberst Everest, der 1823—43 var Chef for Indiens Opmaaling.
- Gaza** [gätsa], By i Palæstina; = Fæstning; af hebr. gazah = stærk.
- Geest**, de højere liggende Landstrækninger indenfor Marsten ved Vesterhavet; af nordfris. gast = ufrugtbar.
- Genève** [sch'næhv'], By og Kanton i Schweiz; fr. Form for det rom. Navn Geneva; af tynn. gen =

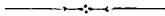
Beretning

om

Odense Skolevæsen

for

Aaret 1898.

A. Odense almindelige Skolevæsen.

I. De enkelte Skoler og deres Elevantal.

Fra 1ste Januar 1898 oprettedes en ny Drengeforbereðelses- skole (Nr. 12) med to Klasser; ved Skoleaarets Begyndelse den 1ste April 1898 oprettedes yderligere fem Klasser, nemlig 3die og 4de Drengeklasse L, 3die og 4de Pige Klasse I samt en ny 5te Klasse i den betalende Pigeborger skole.

Derefter havde de enkelte Skoler ved Aarets Udgang følgende Klasse- og Elevantal:

	Klasseantal.	Elevantal.	
		Drenge.	Piger.
1. Skolerne i Jernbanegade.			
Drengborger skolens Afd. A—G	28	806	»
Drengforberedelsesskolerne Nr. 1—7	14	477	»
2. Skolerne i Klaragade og Solstedvej.			
Pigeborger skolens Afd. A—G	28	»	786
Pigeforbereðelsesskolerne Nr. I—VII	14	»	410
3. Skolen i Overgade.			
Den betalende Pigeborger skole	5	»	130
4. Skolen i Kræmmermarken.			
Drengborger skolens Afd. H—I	8	226	»
Pigeborger skolens Afd. H	4	»	126
Drengforberedelsesskolerne Nr. 8—9	4	135	»
Pigeforbereðelsesskolen Nr. VIII	2	»	73
Overføres		107	1644 1525

	Klasjeantal.	Elevantal.	
	Drenge.	Piger.	
Overført...	107	1644	1525

5. Vestre Kommuneskole.

Drengeborgeriskolens Afd. K—L.....	8	238	»
Pigeborgeriskolens Afd. I.....	4	»	126
Fællesforberedelsesskolerne Nr. 10—11	4	63	82
Drengeforberedelsesskolen Nr. 12....	2	70	»
Salt...	125	2015	1733

II. Eleverne.

Elevantallet, der den 1ste Januar 1898 var 3747, gik efter Foraarskonfirmationen og den øvrige sædvanlige Afgang i Foraaret ned til 3465, steg derefter ved det nye Skoleaars Begyndelse til 3948, gik atter i Efteraaret ned til 3714 og beløb sig ved Aarets Udgang den 31te December 1898 til **3748**, nemlig:

	Drenge.	Piger.	Sum.
3 Skolerne i Jernbanegade.....	1283	»	1283
„ Skolerne i Klaragade og Hølsedore..	»	1196	1196
„ Skolen i Dvergade.....	»	130	130
„ Skolen i Kræmmermarken.....	361	199	560
„ Vestre Kommuneskole.....	371	208	579
Salt...	2015	1733	3748

Efter Eksamen i Marts 1898 overflyttedes:

Fra Forberedelsesskolerne til			
Borgeriskolerne.....	320	Drenge,	230 Piger, ialt 550.
„ do. til betalende Pigeborger-			
skole.....	»	14	—
„ Pigeborgeriskolen til do....	»	4	—
„ private Skoler til do.....	»	7	—

Af- og Tilgangen af Elever, der i det forløbne Aar kun har givet et Overstud af 1, har stillet sig saaledes:

Tilgang.		
Fra Hjemmet.....		570
„ Landet.....		132
„ andre Købstæder.....		59
„ private Skoler i Odense.....		46
„ Mølnernes Begatskole.....		1
„ Udlandet.....		7
Salt...		815

Udgang.

Til privat Undervisning i Hjemmet.....	1
„ Landet	151
„ andre Kbstæder.....	76
„ private Skoler i Odense	52
„ Møulernes Vegatskole	48
„ Udlandet	3
„ Lahns Stiftelse	25
„ forstellige Opdragelsesanstalter	11
Konfirmerede Dreng (Føraar 112, Efteraar 92)	204
do. Piger (— 110, — 112)	222
Udskrevne efter § 3 i Lov af 2den Marts 1855	5
Udskrevne paa Grund af Sygdom	8
Døde	8
	Salt... 814

Gennemsnitslevantallet har i 1898 været 3763 mod 3689 i 1897.

III. Udgifter til Skolevæsenet.

Skolevæsenets Budget for 1898 omfattede Udgifter til et samlet Beløb af 142273 *Kr* 39 *Ør*, nemlig:

1. Undervisning og Bestyrelse	100363 <i>Kr</i> 54 <i>Ør</i>
2. Bygningernes Vedligeholdelse, Inventar m. m.	29024 — 67 —
3. Andre Udgifter	12890 — 18 —
	Sum... 142273 <i>Kr</i> 39 <i>Ør</i>

Til Sammenligning anføres, at Budgettet for

1897 var.....	135401 <i>Kr</i> 69 <i>Ør</i>
og den virkelige Udgift for samme Aar.....	134917 — 75 —

De kommunale Skolebygningers Opførelse har i sin Tid andraget følgende Beløb:

1. Pigestolen i Klaragade, opført 1873—74 incl. Grund	95950 <i>Kr</i> » <i>Ør</i>
2. Stolen i Dvergade, opført 1874 (Halvdelen afholdt af Vegater).....	41552 — » —
3. Skolerne i Jernbanegade, opført 1878—79 incl. Grund	186131 — 92 —
4. Pigestolen i Hølsedore, opført 1885—86, incl. Grund	61548 — 02 —

Overføres... 385181 *Kr* 94 *Ør*

	Overført . . .	385181 <i>ℳ</i>	94 <i>Ør</i>
5.	Skolen i Kræmmermarken, opført 1888—89, excl. Grund	90961	— 85 —
6.	Mulernes Legatsskole, opført 1893, excl. Grund	112872	— 95 —
7.	Vestre Kommuneskole, opført 1897, excl. Grund	105031	— 77 —
	Salt . . .	694048 <i>ℳ</i>	51 <i>Ør</i>

eller afrundet 700000 *ℳ*.

Lægges 4 % heraf	28000 <i>ℳ</i>	» <i>Ør</i>
til ovenanførte Budgetsum	142278	— 39 —
bliver Byens samlede Udgift til det offentlige Skolevæsen ialt	170278 <i>ℳ</i>	39 <i>Ør</i>

altsaa med et kalkuleret Indbyggertal af 37000 herved 4 *ℳ* 60 *Ør*
pr. Individ.

IV. Skolebesøget.

Der har i Aarets Løb været holdt Skole 247 Dage. Beregnet efter Gennemsnitslevantalet (3763) fylder Skolebesøget for hvert enkelt Barn i samtlige Skoler sig saaledes:

	1895.	1896.	1897.	1898.
Forsømt paa Gr. af Sygdom	9,36 . . .	11,36 . . .	9,11 . . .	10,10
— med lovlig Grund	1,47 . . .	1,28 . . .	1,55 . . .	1,50
— uden lovlig Grund	1,00 . . .	0,67 . . .	0,47 . . .	0,52
Besøgte Skoledage	234,17 . . .	236,69 . . .	235,87 . . .	234,88
Salt . . .	246 Dg.	250 Dg.	247 Dg.	247 Dg.

Nøjagtigere kan imidlertid Skolebesøget bestemmes ved Angivelsen af **forsømte og besøgte Dage som Procent af samtlige Skoledage**. For Sammenligningens Skyld har jeg ligesom ovenfor medtaget Opgørelserne fra de nærmest foregaaende Aar.

	1894.	1895.	1896.	1897.	1898.
Forsømt p. Gr. af Sygd..	4,22 %	3,80 %	3,96 %	3,69 %	4,09 %
— med lovlig Gr..	0,61 %	0,59 %	0,60 %	0,62 %	0,61 %
— uden lovlig Gr..	0,40 %	0,41 %	0,39 %	0,19 %	0,21 %
Salt . . .	5,23 %	4,80 %	4,95 %	4,50 %	4,91 %
Besøgte Skoledage	94,77 %	95,20 %	95,05 %	95,50 %	95,09 %

I **Skolemøkker** (for 1897) indkom et Beløb af 81 *ℳ* 09 *Ør*, der ligesom i de nærmest foregaaende Aar anvendtes til Bogpræmier til flittige Elever.

V. Lærerpersonalet.

Under 22de December 1897 ansatte Skolekommissionen eksamineret Lærerinde, Fruen **Caroline Frederikke Anna Petersen** som Lærerinde ved Forberedelsesfakolerne fra 1ste Januar 1898 at regne.

Ved Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 25de Januar 1898 approberedes som midlertidig Ordning, at der gives Halvdelen af det til enhver Tid værende Antal Lærereinder ved Forberedelsesfakolerne fast Ansættelse af Skoledirektionen.

Under 12te Februar 1898 beskiftedes Lærerinde paa lavest Lønning ved Odense Skolevæsen Fru **N. M. Ravens**, f. Andrefsen, til Lærerinde paa højest Lønning ved samme Skolevæsen og Lærerinde ved Forberedelsesfakolerne Fruen **M. A. B. Bonfild** til Lærerinde paa lavest Lønning ved Odense Skolevæsen, begge efter Skoleplanen af 22de Februar 1873.

Under 16de Februar 1898 ansatte Skolekommissionen eksamineret Lærerinde Fruen **Marie Sorensen** som Lærerinde ved Forberedelsesfakolerne fra 1ste Marts f. A. at regne.

Under 1ste Marts 1898 beskiftedes i Henhold til ovennævnte Min. Skr. af 25de Januar 1898 følgende Lærereinder ved Forberedelsesfakolerne: **A. G. Michelsen**, **M. M. Rasmusen**, **M. M. Petersen**, **M. G. N. Jacobien**, **C. J. Madjen** og **C. A. Vogh** til Lærereinder paa lavest Lønning ved Odense Skolevæsen, alle fra 1ste Marts 1898 at regne.

Under f. D. beskiftedes hidtilværende Lærere paa lavest Lønning ved Odense Skolevæsen **Lh. Lundahl Nielsen** og **H. C. Rasmussen** til Lærere paa højest Lønning ved samme Skolevæsen samt Lærereinder paa lavest Lønning ved Odense Skolevæsen Fruen **E. Jørgensen** til Lærerinde paa højest Lønning ved samme Skolevæsen, alle fra 1ste Marts 1898 at regne.

Den 3die Martz 1898 afgik Lærerinde paa højest Lønning ved Odense Skolevæsen **Camilla Christine Hennings** ved Døden paa Odense Sygehus. Hun var født den 17de Maj 1852 og blev ansat her den 5te Oktober 1878. Hun var en ualmindelig dygtig Lærerinde og meget afholdt og anset af sine Elever, Kolleger og Jørefatte.

Under 31te Marts 1898 ansatte Skolekommissionen Fruen **Hansine Caroline Dinesen** som Gymnastiklærerinde fra 1ste April 1898 at regne.

Under 27de April 1898 beskiftedes Lærer paa lavest Lønning ved Odense Skolevæsen **J. P. J. Hjort** til Lærer paa højest Lønning ved samme Skolevæsen samt Timelærer ved Odense Skolevæsen **Poul Henry Engberg** til Lærer paa lavest Lønning ved samme Skolevæsen, begge efter Skoleplanen af 22de Februar 1873.

Under f. D. beskiftedes følgende Lærereinder ved Forberedelsesfakolerne: **M. M. Bruun-Jensen**, **J. M. Bruun-Jensen** og **G. M.**

Malmsjö til Lærerinde paa lavest Lønning ved Odense Skolevæsen, alle efter Skoleplanen af 22de Februar 1873.

Under 9de Maj 1898 bevilgede Skolekommissionen Gymnastiklærerinde Fruen **Gilffovs** Ansøgning om at maatte lade sit Embede besørge ved en Vikar i 1 Aar fra 1ste August 1898 at regne. Under 9de Juli antoges som Vikar Gymnastiklærerinde Fruen **Erica Floytrup**.

Den 22de Maj 1898 døde pens. Lærerinde Frk. **Emilie N. C. Salto**; hun var født den 20de Oktober 1852, blev ansat her den 28de December 1882 og entlediget efter Ansøgning under 5te Januar 1898 fra 1ste Januar s. A. at regne.

Under 9de Juni 1898 ansattes af Skolekommissionen eksamineret Lærerinde Frk. **Methea Sara Marie Schmidt**, Lærerinde Frk. **Ottilia Sofie Anna Hildur Rasmussen** og eksamineret Lærerinde Frk. **Martha Anna Michaelsen** som Lærerinde ved Forberedelsesskolerne fra 1ste Juli 1898 at regne.

Under 1ste Juli 1898 bestiftedes Lærerinde paa lavest Lønning ved Odense Skolevæsen Fruen **J. M. Thellemann** til Lærerinde paa højest Lønning ved samme Skolevæsen og Lærerinde ved Forberedelsesskolerne Fruen **J. K. Jensen** til Lærerinde paa lavest Lønning ved Odense Skolevæsen, begge efter Skoleplanen af 22de Februar 1873 og fra 1ste Juli 1898 at regne.

Under 9de Juli 1898 bevilgede Skolekommissionen Gymnastiklærerinde Fruen **M. Peterjens** Ansøgning om Afsted fra 1ste September 1898 at regne, hvorhos Skoleinspektøren bemyndigedes til at bringe hende Kommissionens bedste Tak for hendes Arbejde i Skolens Tjeneste.

Under 29de August 1898 ansattes af Skolekommissionen eksamineret Lærerinde Fruen **Johanne Kirstine Røbild** som Lærerinde ved Forberedelsesskolen samt eksamineret Gymnastiklærerinde Fruen **Else Marie Jønger** som Gymnastiklærerinde ved Pige-borger-skolen, begge fra 1ste September 1898 at regne.

Under 12te April 1898 blev Skoleinspektør i Odense **P. Th. G. Siersted** allernaadigst udnævnt til Ridder af Dannebrog fra 8de s. M. at regne.

Under 6te August 1898 blev Lærer ved Odense Skolevæsen **C. J. Rasmussen** benaaded med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Førenden af **Skoleinspektøren** (født 8de April 1852, Skoleinspektør i Røding 18de Maj 1888, i Odense 22de Juni 1892, Gage i 1898: 2958 *Sk* 50 *Gr* og fri Bolig), bestod Lærerpersonalet den 31te December 1898 af følgende:

	Født.	Eksamen.
a. Fast ansatte Lærere:		
1. C. J. Rasmussen, DM.	26. Septbr. 1829	Seminarist
2. S. C. Poulsen	26. — 1838	do.
3. Jørgen Enghoff	17. Oktbr. 1837	do.
4. H. S. J. Løve	6. Januar 1851	do.
5. G. G. W. Nyderik	26. Marts 1852	do. og 1-aar. Kursj.
6. S. Fr. Jensen	7. Juni 1861	Seminarist
7. S. C. M. Stalberg	27. Marts 1855	do.
8. A. G. L. Clausen	19. Novbr. 1861	do.
9. S. J. Sørensen	18. Oktbr. 1860	do.
10. William D. Rasmussen	2. — 1865	do. og Cand. phil.
11. J. H. Naderup	19. Marts 1854	Seminarist
12. H. Buch Frandsen	27. Novbr. 1857	do. og 1-aar. Kursj.
13. J. Eriksen	12. Marts 1864	Seminarist
14. K. Madsen	13. Decbr. 1864	do.
15. H. H. Toft	12. April 1864	do.
16. H. Chr. Rasmussen	26. Juli 1866	do.
17. Th. Lundahl Nielsen	27. Maj 1869	do.
18. J. P. J. Hjort	4. Novbr. 1857	do.
19. Axel J. Rasmussen	22. Juli 1871	do. og 1-aar. Kursj.
20. C. E. Carlsen	29. — 1868	Seminarist
21. J. Sørensen	26. April 1870	do.
22. J. J. Bante	16. Novbr. 1873	do.
23. Th. Kure	22. Marts 1869	do. og Løjtnant
24. M. K. M. Vestergaard	22. Aug. 1868	Seminarist
25. Wilhelm Rasmussen	30. Marts 1872	do.
26. P. H. Engberg	22. Aug. 1874	do.
b. Gymnastiklærere:		
27. C. M. A. Abel, DM.	5. Juni 1838	Fhv. Oversergent
28. C. A. E. Steen	3. Novbr. 1839	— Sergent
29. H. Eriksen	24. Decbr. 1848	Stabssergent
c. Timelærer (med 18 Tim. ugentl.):		
30. Johan D. K. Eriksen	13. Febr. 1876	Seminarist

Ansæt ved Densse Skolevæsen.	Afdeling.	Løn.	Udber- tillæg i 1898.
			<i>Sk</i> <i>Gr</i>
11. Juli 1859	Drengborgerst. Afd. C	højest siden 1. Oktb. 1878	300 »
18. Oktbr. 1862	— — B	— — 15. Juni 1881	300 »
1. Novbr. 1877	— — A-G	— — 20. Juli 1885	200 »
j. D.	— — D	— — 8. Febr. 1886	200 »
15. Aug. 1883	— — E	— — 4. Juli 1887	200 »
3. Oktbr. 1884	— — H	— — 9. Juni 1888	150 »
20. Juli 1885	Den bet. Pigeborgerst.	— — 9. Maj 1889	100 »
8. Febr. 1886	Drengborgerst. Afd. A	— — 25. April 1890	100 »
10. Oktbr. 1886	— — A	— — 12. Juli 1892	100 »
7. Maj 1887	— — K	— — j. D.	100 »
4. Juli 1887	— — B	— — 25. Juli 1891	100 »
9. Juni 1888	— — G	— — j. D.	100 »
16. Septbr. 1889	— — H	— — 1. Maj 1894	» »
25. April 1890	— — F	— — 1. — 1896	» »
3. — 1891	— — E	— — 13. Juni 1896	» »
25. Juli 1891	— — I	— — 1. Mars 1898	» »
j. D.	— — G	— — j. D.	» »
30. Maj 1893	— — F	— — 27. April 1898	» »
12. Juli 1892	— — I	lavejt.	50 »
j. D.	— — D	do.	50 »
1. Maj 1894	Pigeborgerstolen — E	do.	» »
j. D.	— — A	do.	» »
1. Maj 1896	Drengborgerst. — K	do.	» »
j. D.	— — L	do.	» »
7. Novbr. 1896	— — C	do.	» »
27. April 1898	— — L	do.	» »
1. Juni 1874	Drengborgerstol. A-G	933 <i>Sk</i> 33 <i>Gr</i>	200 »
1. Maj 1891	— — A-G	466 — 66 —	» »
1. Juni 1892	— — H-L	533 — 33 —	» »
1. April 1898	Drengborgerstolen H-I	lønnes efter 1200 <i>Sk</i> aarlig for 36 Timer ugentlig.	

		Født.	Eksamen.
d. Fast ansatte Lærere:			
31.	B. M. Jensen	13. Marts 1836	Lærereksamen
32.	C. F. Thuesen	31. Aug. 1848	do.
33.	N. C. Ingeborg Nielsen	5. Febr. 1845	Ueksamineret
34.	P. G. E. Wood	1. — 1849	do.
35.	M. Krøysing	20. Novbr. 1851	Lærereksamen
36.	N. M. H. Wolther	19. April 1852	do.
37.	Else Sorgenjen	2. — 1850	do.
38.	J. A. Thellemann	9. Maj 1860	do.
39.	K. M. Ravens, f. Andresen	4. Juni 1863	do.
40.	M. Knudsen	19. Aug. 1859	do.
41.	H. N. Biering	25. Oktbr. 1855	do.
42.	C. N. B. Johansen, f. Petersen	29. — 1854	do.
43.	N. C. N. Flor, f. Johansen	29. Maj 1852	do.
44.	H. J. N. A. Jacobsen	10. Febr. 1853	do.
45.	D. Christophersen	9. Oktbr. 1863	do.
46.	M. C. Thrige	19. Juli 1861	do.
47.	M. N. Bo	9. Septbr. 1855	do.
48.	N. C. N. Lohse	4. Novbr. 1866	do.
49.	N. A. B. Bonsild	16. Febr. 1863	do.
50.	N. C. Michelsen	22. Decbr. 1854	Ueksamineret
51.	N. M. Rasmussen	29. Novbr. 1857	Lærereksamen
52.	N. M. Petersen	24. Oktbr. 1863	do.
53.	M. C. N. Jacobsen	16. Januar 1867	do.
54.	C. F. Madsen	18. Febr. 1867	do.
55.	C. A. Bøgh	31. Marts 1864	do.
56.	M. Bruun Jensen	22. Januar 1865	do.
57.	J. Bruun Jensen	31. — 1863	do.
58.	G. M. Malmfjøl	14. Juli 1869	do.
59.	J. K. Jensen	25. Januar 1874	do.
e. Lærere (ansatte af Skolekommissionen):			
60.	M. Hviding	30. Septbr. 1839	Ueksamineret
61.	C. W. Nyffedahl	30. Marts 1844	do.
62.	M. K. W. Rasmussen	7. Decbr. 1867	do.
63.	J. B. Longreen	21. Oktbr. 1866	Lærereksamen
64.	C. F. A. Petersen	28. April 1871	do.
65.	M. Sørensen	17. Febr. 1870	do.

Ansat ved Odense Skolevæsen.	Afdeling.	Løn.	Ålders- tillæg i 1898.
			<i>kr</i> <i>ø</i>
1. April 1867	Pigeborgerstole Afd. C	højest siden 1. Juli 1874	200 »
20. Aug. 1874	— — C	— — 12. Maj 1883	172 22
i. D.	Pigeformstole Nr. II	— — 3. April 1891	66 67
i. D.	den bet. Pigeborgerst.	— — 30. Maj 1893	38 89
16. Septbr. 1876	Pigeborgerstole Afd. B	— — 5. — 1887	133 33
10. — 1881	— — D	— — 1. — 1897	
25. April 1885	— — E	— — 1. Marts 1898	
20. Juli 1885	— — B	— — 1. Juli 1898	
29. Decbr. 1886	— — H	— — 12. Febr. 1898	
7. Maj 1887	— — F	lavest	66 67
i. D.	— — F	do.	66 67
9. Juni 1888	den bet. Pigeborgerst.	do.	50 »
9. Maj 1889	Pigeborgerstole Afd. A	do.	33 33
3. April 1891	— — D	do.	33 33
12. Juli 1892	— — H	do.	33 33
30. Maj 1893	— — I	do.	19 44
1. — 1895	Drengeformstole Nr. 7	do.	
1. — 1897	Pigeborgerstole Afd. I	do.	
12. Febr. 1898	Pigeformstole Nr. I	do.	
1. Marts 1898	Drengeformstole Nr. 2	do.	
i. D.	— — 8	do.	
i. D.	— — 4	do.	
i. D.	Pigeborgerstole Afd. G	do.	
i. D.	Pigeformstole Nr. VII	do.	
i. D.	Drengeformstole Nr. 6	do.	
27. April 1898	Pigeborgerstole Afd. G	do.	
i. D.	Fællesformstole Nr. 10	do.	
i. D.	Pigeformstole Nr. III	do.	
1. Juli 1898	Pigeborgerst. Afd. A-G samt I	do.	
1. Juli 1878	Pigeformstole Nr. V	600 <i>kr</i>	300 »
17. April 1879	— — IV	do.	300 »
1. Januar 1895	— — VIII	do.	
1. — 1896	Drengeformstole Nr. 9	do.	
1. — 1898	— — 12	do.	
1. Marts 1898	— — 1	do.	

	Født.		Eksamen.
66. D. S. M. H. Rasmussen	31.	Juli 1874	Ueksamineret
67. M. S. M. Schmidt	6.	Marts 1870	Lærereindeksamen
68. M. A. Michaelsen	22.	Oktbr. 1874	do.
69. F. K. Rørbild	3.	Febr. 1869	do.
f. Gymnastiklærere (ansatte af Skolekommissionen):			
70. E. C. Ejlfskov	22.	Novbr. 1873	Gymn. lærereindeks.
71. H. C. Dinesen	18.	Juli 1879	do.
72. E. M. Fenger	11.	Decbr. 1871	do.
g. Haandgerningslærere (ansatte af Skolekommissionen):			
73. Christophine C. Hansen	8.	Oktbr. 1841	Ueksamineret
74. H. M. Thuesen	24.	Septbr. 1846	do.
75. M. Koppel	26.	Juni 1844	do.
76. Marie F. H. C. Hansen	5.	Novbr. 1848	do.
77. R. M. Hviding	15.	Januar 1851	do.
78. Mathilde F. Hansen	25.	August 1853	do.
79. A. F. A. Berggreen	18.	Novbr. 1853	do.
80. Christiane M. Hansen	17.	Decbr. 1856	do.
81. E. N. M. Riihou	29.	Novbr. 1851	do.
82. A. Torup	10.	Oktbr. 1872	do.

Paa Skolekontoret er — siden 1ste Januar 1889 — ansat **J. Th. Henrik Rosenvinge**, født 2den Juni 1866.

Under 15de Januar 1897 approberede Ministeriet følgende **Regulerings-**
summer for de faste Embeder ved Odense Skolevæsen:

	Begyndelses-		Efter 5 Aars		Efter 10 Aars		Efter 15 Aars	
	løn.		Tjeneste.		Tjeneste.		Tjeneste.	
	Kr	Fr	Kr	Fr	Kr	Fr	Kr	Fr
Lærere embeder med højst Løn	1669	»	1769	»	1869	»	1969	»
do. " lavest Løn	1159	»	1209	»	1259	»	1309	»
Lærere indeemb. " højst Løn	1064	»	1130	67	1197	33	1264	»
do. " lavest Løn	864	»	897	33	930	67	964	»

Ansat ved Ødense Skolevæsen.	Afdeling.	Løn.	Udberø- tillæg i 1898.
1. Juli 1898 i. D. i. D.	Drengeforb. skole Nr. 3 — — 5	600 <i>Kl</i> do. do.	
1. Septbr. 1898	Pigeforb. skole Nr. VI Fællesforb. skole Nr. 11	do. do.	
1. Juli 1892	Pigeborgerstf. A-G. I	964 <i>Kl</i> 44 <i>Gr</i>	
1. April 1898	bet. Pigeborgerstf. og do. H	360 — » —	
1. Septbr. 1898	Pigeborgerstf. Afd. A-G	248 — 88 —	
1. Januar 1872	den bet. Pigeborgerstf.	560 <i>Kl</i>	<i>Kl</i> <i>Gr</i> 300 »
6. Juli 1874	Pigeborgerstfolen Afd. G	do.	300 »
i. D.	— — D	do.	300 »
30. Oktbr. 1879	— — A	do.	300 »
9. April 1882	— — F	do.	300 »
1. Januar 1885	— — E	do.	200 »
1. April 1890	— — C	do.	100 »
1. Januar 1894	— — H	do.	
1. Maj 1897	— — I	do.	
28. Oktbr. 1897	— — B	do.	

Paa Grund af **Sygdom blandt Lærerpersonalet** har det i Maret 1898 været nødvendigt at holde Vikarer i følgende Omfang:

	Timer.	Honorar.
For Lærere ved Borgerstolen	232	197 <i>Kl</i> 20 <i>Gr</i>
" Lærereinder ved do.	204	152 — 70 —
" do. " Forberedelseskolerne	663	334 — 30 —
" do. " Haandgerningskolerne	91	45 — 50 —
Salt	1190	729 <i>Kl</i> 70 <i>Gr</i>

VI. Skolernes Portnere,

der antages af Skoleudvalget efter Skoleinspektorens Indstilling, ere følgende:

- ved Skolerne i Klarabade og Hølsedore: **N. P. Hansen**, ansat den 7de Maj 1881,
 „ Skolen i Kræmmermarken: **C. Nielsen**, ansat den 1ste Maj 1889,
 „ Vestre Kommuneskole: **S. Nielsen**, ansat den 1ste Januar 1894,
 „ Skolen i Dvergade: **Ns. Madsen**, ansat den 1ste Oktober 1897,
 „ Skolerne i Jernbanegade er ikke ansat nogen egentlig Portner; de herhenhørende Forretninger ere fordelte paa flere Hænder.

VII. Andre Meddelelser.

Den 17de Maj 1898 inspiceredes Skolerne af Sanginspektør, **Professør Rebelong**.

Legatet „**S. C. Andersen's Hjælp**“ bortgaves den 2den April til Alfred Ludvig Rasmussen af Ufd. I, 4de Kl.

Det **Benzon-Gersdørfste Konfirmationslegat** gaves — henholdsvis ved Foraars- og Efteraarskonfirmationen — til:

Anna Christiansen	af Ufd. A	Hanne Olsen	af Ufd. A
Betty Svendsen	„ — B	Doga Nielsen	„ — B
Anna Hansen	„ — B	Martha Bünger	„ — C
Laurine Petersen	„ — C	Anna Larsen	„ — E
Marie Madsen	„ — D	Emilie Andersen	„ — F
Marie Nielsen	„ — E	Anna Rieszgaard	„ — G
Gerda Madsen	„ — F	Ulma Rasmussen	„ — I
Christine Torgensen	„ — H		

I Løbet af Sommeren øvedes Drengborger skolens 4de Klasser i **boldspil**. Dvelferne affluttedes Søndag den 28de August med en Kridtetskamp med Elever fra Mølnernes Legatskole, i hvilken Borger skolen sejdede med 71 Points og 2 ftaende Garder. Af de enkelte Spillere opnaaede 1 Dreng fra Borger skolen 18 Points.

B. Møllernes Legatsskole.

Ved Begyndelsen af Skoleaaret 1898—99 (den 1ste Maj 1898) talte Skolen 350 Elever, fordelte i 7 Klasser, hvoraf de 5 nederste ere dobbelte. Siden ere 2 bortflyttede, medens 83 udgik ved Efteraarskonfirmationen. Ved Udgangen af 1898 talte Skolen saaledes 325 Elever, af hvilke 22 vare konfirmerede.

Til almindelig Forberedelseseksamen, hvis mundtlige Del afholdtes i Tiden fra den 2den til den 29de April, indstillede der sig 6 af Skolens Elever, der alle bestode. Som beftittede Censorer vare til Stede: Dr. phil. Crone, Dr. phil. Sørensen, Overlærer Dillgaard og Cand. theol. N. S. Nielsen; som indbudne Censorer: Borgmester Simony, Overlærer K. Schmidt og Adjunkt, Dr. phil. S. A. Christensen.

Udfaldet ses af omstaaende Liste.

Skolebesøget.

Der har i Aarets Løb været holdt Skole 247 Dage.

Gennemsnitlig har hver Dreng forsomt:

Baa Grund af Sygdom	8,37	Dage.	Dette er procentvis..	3,39.
Med lovlig Grund	0,50	—	—	.. 0,20.
Uden lovlig Grund	0,02	—	—	.. 0,01.
Sålt . . .				8,89
Dage.				3,60.
Besøgte Skoledage	238,11	—		96,40.
247,00				Dage.

Gennemsnitsantallet af Elever i de enkelte Klasser har været:

1 A.....	31	4 A.....	31
1 B.....	32	4 B.....	31
2 A.....	32	5 A.....	25
2 B.....	33	5 B.....	25
3 A.....	31	6.....	16
3 B.....	34	7.....	8

Samt alle Klasser tilfammen: 329.

Klasse.	Forsømt			Sum.	Pliktige Dage.	Forsømte Dage.	Besøgte Dage.
	hva Grund af Sygdom.	med lovlig Grund.	uden lovlig Grund.				
1 A.....	400 $\frac{1}{2}$	15 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$	417 $\frac{1}{2}$	7657	417 $\frac{1}{2}$	7239 $\frac{1}{2}$
1 B.....	245	5	»	250	7904	250	7654
2 A.....	459	1	»	460	7904	460	7444
2 B.....	307 $\frac{1}{2}$	8	1 $\frac{1}{2}$	317	8151	317	7834
3 A.....	216 $\frac{1}{2}$	1 $\frac{1}{2}$	»	217	7657	217	7440
3 B.....	197 $\frac{1}{2}$	35	»	232 $\frac{1}{2}$	8398	232 $\frac{1}{2}$	8165 $\frac{1}{2}$
4 A.....	268 $\frac{1}{2}$	46	3	317 $\frac{1}{2}$	7657	317 $\frac{1}{2}$	7339 $\frac{1}{2}$
4 B.....	219	10	»	229	7657	229	7428
5 A.....	170 $\frac{1}{2}$	10 $\frac{1}{2}$	»	181	6175	181	5994
5 B.....	150 $\frac{1}{2}$	16	»	166 $\frac{1}{2}$	6175	166 $\frac{1}{2}$	6008 $\frac{1}{2}$
6.....	53	14	1	68	3952	68	3884
7.....	67	2 $\frac{1}{2}$	»	69 $\frac{1}{2}$	1976	69 $\frac{1}{2}$	1906 $\frac{1}{2}$
Talt...	2754 $\frac{1}{2}$	164	7	2925 $\frac{1}{2}$	81263	2925 $\frac{1}{2}$	78337 $\frac{1}{2}$

Konfirmerede Drengene den 31te December 1898:

i 5te Klasse 2, i 6te 11, i 7de 9, ialt 22.

Ved Skoleaarets Begyndelse nød 30 Drengene hel Friplads, 32 halv.

Redjættelse med 1 \mathcal{N} maanedlig i Skolebetalingen tilstodes 33 Elever.

Til Hjælp ved Anskaffelse af Skolebøger uddeltes 340 \mathcal{N} .

	Dansk, skriftlig.	Dansk, mundtlig.	Engelsk, skriftlig og mundtlig.	Tysk.	Historie.	Geografi.	Regning, skriftlig.	Arithmetik, skriftlig og mundtlig.	Geometri, skriftlig og mundtlig.	Naturhistorie.	Naturlære.	Orden med de skriftlige Arbejder.	Points.	
1. N. C. Andersen, Søn af Skomager Andersen	mg.	mg ×	mg ×	ug ÷	mg.	mg.	ug.	mg ×	ug ÷	mg.	ug ÷	ug ÷	110 $\frac{1}{2}$	Bestaaet.
2. G. N. L. Andersen, Søn af afd. Skibskaptajn Andersen	mg.	mg ×	mg.	ug ÷	ug.	mg.	mg ×	ug ÷	mg ×	mg.	ug ÷	ug ÷	110	Bestaaet.
3. H. P. Larsen, Søn af Gæstgiver Larsen	mg ÷	ug ÷	mg.	mg ×	ug ÷	mg ×	ug.	ug ÷	mg ×	mg.	ug ÷	mg.	109	Bestaaet.
4. N. N. J. Nielsen, Søn af Portør Nielsen	g.	g ×	g.	g ×	mg.	g.	mg ×	tg ×	mg ÷	mg.	mg ×	mg ÷	85 $\frac{1}{2}$	Bestaaet.
5. N. W. Petersen, Søn af Postbud Petersen	g ×	mg.	mg ×	mg.	mg ÷	tg.	ug.	ug ÷	ug.	ug.	mg ×	mg ×	100 $\frac{2}{3}$	Bestaaet.
6. D. Rasmussen, Søn af Togsfører Rasmussen	mg.	mg ÷	mg ×	mg ÷	tg ×	g ×	mg ×	mg.	mg ×	mg ÷	ug ÷	mg ×	98 $\frac{2}{3}$	Bestaaet.

Til „Bestaaet“ kræves 65 Points, til „Bestaaet med Udmærkelse“ 112 $\frac{1}{2}$.

Lærerpersonalet.

Under den 12te September 1898 meddelte Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Lærer **Marius Schmidt** Afsted med Pension fra den 1ste September at regne efter hans Ansøgning paa Grund af Alder og Svagelighed, og Skoledirektionen bragte ham en Tak for hans lange trofaste Arbejde i Skolevæsenets Tjeneste. Han vedblev at virke som Vikar til Aarets Udgang.

Under den 17de December blev hidtilværende Lærer ved Legatstolen paa lavest Løn Seminarist og cand. phil. **Jens Peter Jensen** kaldet til Lærer paa højest Løn, og under samme Dato Seminarist, Student **Laust Jensen Preben**, hidtil Lærer ved Varde Realskole, kaldet til Lærer paa lavest Løn.

Fra den 1ste September har cand. phil. Lærer **E. Møller** deltaget i et Marskræjs i Kjøbenhavn; hans Gerning besørges saa længe af Seminarist **J. Th. S. Henriksen**.

Den 31te December bestod Lærerpersonalet af følgende:

	Født.	Anciennitet beregnet fra	Ansæt ved Skolevæsenet i Odense.	Lønning.	Alderstillæg m. m.
Overlærer:					
M. Th. M. Hertel, cand. theol., R. af Dbg.	31/7 49	11/3 79	11/3 79	2160 <i>Sk</i> og fri Bolig.	Alderstillæg 600 <i>Sk</i>
Fast ansatte Lærere:					
1. N. E. Carlsen, cand. mag.	12/7 66	31/10 91	31/10 91	højest.	Pensionligt Tillæg 100 <i>Sk</i>
2. P. M. Skov.....	20/9 47	31/3 80	31/3 80 (30/4 84 v. Legatstf.)	do. (siden 1/1 94)	
3. P. Klavsen, Transkator.....	6/10 51	6/2 73	21/11 78	do. (siden 1/5 95)	

4. J. B. Jensen, cand. phil.	8/11 66	12/3 94	1/5 94	do. (fra 1/1 99)
5. H. B. G. Rosendal	28/4 68	21/10 88	1/5 94	lavest.
6. H. H. Homose	27/11 68	1/3 90	1/5 95	do.
7. H. G. E. Møller, cand. phil.	30/8 71	1/5 95	1/5 95	do.
			(som Timef. 1/5 94)	
8. A. Abitz, cand. phil.	26/5 72	1/5 97	1/5 97	do.
9. S. S. Bredensø, Student	4/11 73	17/12 98	17/12 98	do.
Gymnastiklærere:				
10. H. Nielsen, DM., fhv. Stabssergent ...	10/11 41		1/9 89	
11. B. Nielsen, Sergent.	15/10 65		1/11 94	
Sanglærer:				
12. A. W. H. Nielsen, Kordegn.	17/2 46		1/7 74	
Leguelærer:				
13. H. D. W. A. Jensen	2/8 40		1/7 74	

Højest Lønning er 1760 *Kr.*,
Lavest — 1250 —,
hvortil kommer Skolepenge (c. 50 *Kr.*).

Gymnastik- og Leguelærere lønnes med 100 *Kr.* maaanedlig for 36 Timers ugentlig Undervisning. Sanglæreren med 4 *Kr.* maaanedlig for hver ugentlig Time.

3 **Vitarlon** under de fast ansatte Læreres Sygdom er udbetalt 164 *Kr.* 05 *Gr.*

Skolens Portner, der tillige er Fyrbøder og Vademester og besørger Skolens og Skolekollegiets Budtjeneste samt opkræver Skolepenge, er **H. P. Jørgensen**, antaget af det kateketiske Skolekollegium efter Overlærerens Indstilling den 1ste November 1888.

C. De private

I Aarets Lob er Forberedelseskolen i Tvergade overtagen af Fru **A. Nielsen** og flyttet til Bjerggade 20.

Skolens Navn.	Beliggenhed.
I. Skoler, der afholde alm. Forberedelseseksamen.	
1. Gregersens og Rasmussens Skole	Dvergade 19
1. Gierlings Realskole	Søndergade 5
2. Louise Wintlers Realskole	Klostervej 7
3. Marie Jørgensens Skole	St. Hans Plads 5
II. Skoler med afsluttende Undervisning uden jærlig Eksamen.	
a. Fællesskoler:	
4. Odense Seminariums Børneskole	Hjallejevej
5. Skolen i Nørregade	Nørregade 59
6. Fristolen paa Heden	Heden 108
b. Drengeskoler:	
7. Madsens Realskole	Albanigade 22
c. Pigeskoler:	
8. M. Thorns Pigeskole	Vindegade 100
9. Fristolen i Langgade	Langgade 23
10. Emma Behrens' Skole	Dvergade 28
11. M. J. Sandstrøms Skole	Nedergade 43
12. Frk. Marie Heys Skole	Klingenberg 16
13. Anna Beyers Pigeskole og Børnehøve	Vestergade 95
14. Madsens Pigeskole	Drommingsgade 107

Skoler.

Frf. A. Peterjen har nedlagt sin Skole i Sommeren 1898, og Frf. Maren Nielsen har oprettet en ny Skole den 1ste Maj s. A.

Bestyrer.	Oprettet Aar.	Antal Lærere og Lærevinder.		Antal Klasser.	Elefantal d. 31/12 1898			
					fra Dødsf.	fra andre Kom- muner.	Sum.	
} Cand. theol. Besterdal...	1851	} 18	} 4	12	238	39	277	
	1866							
	Frf. L. Winteler	1853	7	21	14	230	11	241
	— M. Sjørgensen	1879	18	13	15	208	12	220
Seminarieforst. N. Thomsen.	1855	3	5	5	109	7	116	
Seminarist P. Møller.....	1863	2	4	7	153	35	188	
Frf. K. Rasmussen	1883	2	3	6	83	23	106	
Seminarist Ns. Petersen...	1891	7	1	6	95	13	108	
Frfn. C. Nielsen og J. Holst	1871	2	13	7	114	6	120	
Frf. Kirstine Rasmussen ...	1876	"	2	2	37	1	38	
— Emma Behrens	1880	4	6	7	60	4	64	
— J. Sandstrøm	1883	3	1	2	17	2	19	
— M. Hey	1889	3	9	7	42	4	46	
— M. Beyer	1890 og 86	1	4	4	37	4	41	
Seminarist Ns. Petersen...	1893	2	2	3	42	5	47	
Oversjøes		72	88	97	1465	166	1631	

Skolens Navn.	Beliggenhed.
III. Fællesskoler, der undervise Piger til Konfirmationsalderen og Drengene til Optagelse i andre Skoler.	
15. N. & S. Lorenzens Skole	Vestergade 49
16. L. Christophersens Skole	Vestergade 34
17. C. Christophersens Skole	Nedergade 26
18. B. Lunds Skole	Adamsgade 25
IV. Forberedelsesskoler.	
a. Drengeskoler:	
19. Henr. Hørlieds Forberedelsessk. til Latinskolen	Kongensgade 64
20. Marie Heins do. do.	Albanitorv 5
b. Fællesforberedelsesskoler:	
21. Forberedelsesskolen i Bjerggade	Bjerggade 20
22. Fru Kehlets Forberedelsesskole	Korregade 42
23. — Mortensens do.	Vestergade 78
24. Laura Petersens Skole	Thorsgade 11
25. Friskolen i H. C. Andersensgade	H. C. Andersensgade 25
V. Disfenteriskoler.	
26. St. Mariae (rom. kath.) Skole	Albanitorv 7
26 (28) Skoler.	

Bestyrer.	År.	Antal Lærere og Lærertider.		Antal Klassjer.	Elevantal d. 31/12 1898		Sum.
		L.	Ti.		fra Odense.	fra andre Kommuner.	
Overført...		72	88	97	1465	166	1631
(Seminarist J. Lorentzen ..	1853	3	7	6	104	»	104
Fru A. Lorentzen		»	2	2	22	»	22
Fru L. Christopherjen	1878	»	2	3	41	27	68
— E. Christopherjen	1880	2	5	5	106	2	108
— B. Lund	1883						
Frk. Henriette Hørlied	1870	5	6	5	73	6	79
— Marie Hein	1886	6	9	6	60	2	62
Fru Arngot Nielsen	1874	»	1	1	11	»	11
— E. Kehlet	1874	»	1	1	11	»	11
— W. Mortensen	1879	»	2	1	18	»	18
Frk. L. Peterjen	1893	1	1	2	20	»	20
— Karen Nielsen	1898	»	1	1	9	»	9
Fr. P. Schreiber	1874	2	3	3	72	1	73
		91	128	133	2012	204	2216

Om de 2012 Elever her fra Byen se omstaaende Skolestatistik.

Af de 204 Elever, der ere hjemmehørende i andre Kommuner, ere de 179 i skolepligtig Alder, 4 ere under 7 Aar, og 21 ere konfirmerede.

Skole-Statistik

for

Odense Kjøbstad den 31te December 1898.

I Odense Kathedralskole undervistes 68 her i Kommunen hjemmehørende Drengene i skolepligtig Alder.

De øvrige Skoler søgtes af følgende Antal Elever her fra Byen:

	Under 7 Aar.		I skolepligtig Alder		Konfirmerede.		Satt.	Sum.
	Dreng.	Piger.	Dreng.	Piger.	Dreng.	Piger.		
A. Kommunens Skoler:								
I. Det almindelige Skolevæsen:								
1. Skolerne i Jernbanegade . . .	60	»	1223	»	»	»	1283	
2. do. i Klaragade og Hølsedore . . .	»	40	»	1156	»	»	1196	
3. Skolen i Overgade	»	»	»	130	»	»	130	
4. do. i Kræmmermarken	16	9	345	190	»	»	560	
5. Vestre Kommuneskole	19	5	352	203	»	»	579	
	95	54	1920	1679	»	»	3748	
II. Mulernes Legatskole	»	»	303	»	22	»	325	
	95	54	2223	1679	22	»	=	4073
B. Særligt stillede Skoler:								
1. Lahns Stiftelses Skole	»	»	40	70	»	»	110	
2. Odense Opdragelsesanstalt	»	»	43	28	»	»	71	
	»	»	83	98	»	»	=	181
C. Private Skoler:								
1. (Gregerisens & Rasmussens Skole) (Gierfings Realskole)	11	»	205	»	22	»	238	
2. Louise Wintellers Realskole	»	12	»	185	»	33	230	
3. Marie Jørgensens Skole	2	3	31	135	3	34	208	
4. Odense Seminariums Børneskole	3	8	11	87	»	»	109	
5. Skolen i Nørregade	5	2	73	70	»	3	153	
6. Friskolen paa Heden	2	3	37	41	»	»	83	
Overføres	23	28	357	518	25	70	1021	4254

Antallet af **skolepligtige Børn** her i Kommunen var saaledes den 31te December 1898: **5945**, der vare fordelt i de forskjellige Skoler saaledes:

		31te December		
		1897.	1896.	1895.
I Kommunens Skoler....	3902 = 65,63 %.	3855	3787	3636
„ Katedralskolen	68 = 1,15 —	51	56	64
„ de jærligt stillede Skoler	181 = 3,04 —	179	185	188
„ de private Skoler	1762 = 29,64 —	1721	1613	1680
„ Skoler uden for Kom= munen, samt ikke skole= jogende.....	32 = 0,54 —	55	47	67
	5945 100,00 %.	5861	5688	5635

Aarseksamen

i

Odense kommunale Skoler.

I. Skolerne i Klaragade og Holsedore.

Onsdag den 15de Marts 1899.

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	A.	IV	Religion.	Fru Flor.
-	-	-	Regning.	—
8	-	III	Religion.	Banke.
-	-	-	Historie.	—
3	-	II	Dansk.	—
-	-	-	Historie.	—
3	-	I	Dansk.	Fru Flor
-	-	-	Naturhist.	—
8	B.	IV	Religion.	Frk. Kryssing
-	-	-	Regning.	—
8	-	III	Religion.	Frk. Thellemann
-	-	-	Regning.	—
1	-	III-IV	Gymnastik.	{ Frk. Fenger
3	-	II	Dansk.	{ — Fløytrup
-	-	-	Geografi.	Frk. Thellemann
4	-	I	Historie.	—
5	-	-	Naturhist.	Frk. Kryssing
				— Thellemann

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	C.	IV	Religion.	Frk. Thuesen
-	-	-	Dansk.	— Jensen
8	-	III	Historie.	— —
-	-	-	Dansk.	— Thuesen
3	-	II	Dansk.	— Jensen
-	-	-	Naturhist.	— Malmsjø
3	-	I	Dansk.	— Thuesen
-	-	-	Naturhist.	— —
5	-	III-IV	Gymnastik.	{ — Fenger — Fløytrup
8	D.	IV	Religion.	Frk. Henr. Jacobsen
-	-	-	Regning.	— —
8	-	III	Religion.	— Wolther
-	-	-	Regning.	— —
3	-	II	Historie.	— —
-	-	-	Dansk.	— —
3	-	I	Geografi.	— Henr. Jacobsen
-	-	-	Dansk.	— —
8	E.	IV	Religion.	Frk. Jørgensen
-	-	-	Regning.	— —
8	-	III	Religion.	J. Sørensen
-	-	-	Regning.	— —
3	-	II	Religion.	Frk. Jørgensen
-	-	-	Regning.	— —
3	-	I	Religion.	J. Sørensen
-	-	-	Regning.	— —
8	F.	IV	Religion.	Frk. Biering
-	-	-	Regning.	— Knudsen
8	-	III	Religion.	— —
-	-	-	Regning.	— Biering
3	-	II	Religion.	— —
-	-	-	Dansk.	— —
3	-	I	Religion.	— Knudsen
-	-	-	Dansk.	— —
8	G.	IV	Religion.	Frk. R. Jacobsen
-	-	-	Naturhist.	— M. Bruun-Jensen
8	-	III	Geografi.	— —
-	-	-	Dansk.	— R. Jacobsen
3	-	II	Religion.	— —
3	-	I	Geografi.	— M. Bruun-Jensen
-	-	-	Regning.	— R. Jacobsen
11½	A-G.	IV	Sang i Gymnastiksalen.	Frk. Jensen
2	—	I	—	— —

Kl.	Afd.	Lærer
8	Forb. Nr. I	Frk. Vonsild
-	— — II	Ingeb. Nielsen
-	— — III	Malmsjø
-	— — IV	Lykkedahl
-	— — V	M. Hviding
-	— — VI	Michaelsen
-	— — VII	C. Madsen

Torsdag den 16de Marts 1899.

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	A.	IV	Historie.	Banke
-	-	-	Geografi.	Frk. Jensen
8	-	III	Dansk.	Fru Flor
-	-	-	Naturhist.	—
1	-	III-IV	Gymnastik.	{ Frk. Fløytrup
3	-	II	Religion.	{ — Fenger
-	-	-	Geografi.	Fru Flor
3	-	I	Religion.	Frk. Jensen
-	-	-	Regning.	Banke
-	-	-	Regning.	Fru Flor
8	B.	IV	Dansk.	Frk. Thellemann
-	-	-	Historie.	— Kryssing
8	-	III	Dansk.	— —
-	-	-	Naturhist.	— Thellemann
3	-	II	Religion.	— Kryssing
-	-	-	Regning.	— —
3	-	I	Religion.	— Thellemann
-	-	-	Regning.	— —
8	C.	IV	Geografi.	Frk. H. Hansen
-	-	-	Historie.	— Thuesen
8	-	III	Religion.	— —
-	-	-	Regning.	— Jensen
3	-	II	Religion.	— Thuesen
-	-	-	Regning.	— —
3	-	I	Historie.	— Jensen
-	-	-	Regning.	— —
8	D.	IV	Geografi.	Frk. Henr. Jacobsen
8	-	III	Historie.	— Wolther
-	-	-	Geografi.	— —
3	-	II	Geografi.	— Henr. Jacobsen
-	-	-	Regning.	— —
3	-	I	Historie.	— Wolther
-	-	-	Regning.	— —

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	E.	IV	Dansk.	J. Sørensen
-	-	-	Historie.	Frk. E. Jørgensen
8	-	III	Dansk.	—
-	-	-	Historie.	J. Sørensen
3	-	II	Historie.	Frk. Jørgensen
-	-	-	Dansk.	J. Sørensen
3	-	I	Historie.	—
-	-	-	Dansk.	Frk. Jørgensen
2	-	III-IV	Gymnastik.	{ Frk. Fenger — Fløytrup
8	F.	IV	Dansk.	Frk. Biering
-	-	-	Historie.	— Knudsen
8	-	III	Dansk.	— —
-	-	-	Historie.	— Biering
3	-	II	Historie.	— Knudsen
-	-	-	Geografi.	- —
3	-	I	Historie.	— Biering
-	-	-	Geografi.	— —
8	G.	IV	Dansk.	Frk. R. Jacobsen
-	-	-	Historie.	— C. Madsen
8	-	III	Naturhist.	— M. Bruun-Jensen
-	-	-	Regning.	— —
3	-	II	Historie.	— C. Madsen
-	-	-	Dansk.	— R. Jacobsen
3	-	I	Naturhist.	— M. Bruun-Jensen
-	-	-	Dansk.	— —
4	-	III-IV	Gymnastik.	{ — Fenger — Fløytrup
11½	A-G.	III	Sang i Gymnastiksalen.	Frk. Jensen
2	—	II	—	—

Fredag den 17de Marts 1899.

8	A.	IV	Naturhist.	Fru Flor
-	-	-	Dansk.	Banke
8	-	III	Geografi.	Frk. Jensen
-	-	-	Regning.	Fru Flor
3	-	II	Naturhist.	—
-	-	-	Regning.	—
3	-	I	Historie.	Banke
-	-	-	Geografi.	Frk. Jensen

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	B.	IV	Geografi.	Frk. Theilemann
-	-	-	Naturhist.	— —
8	-	III	Historie.	— Kryssing
-	-	-	Geografi.	— Thellemann
3	-	II	Historie.	— Kryssing
-	-	-	Naturhist.	— Thellemann
3	-	I	Geografi.	— —
-	-	-	Dansk.	— Kryssing
8	C.	IV	Naturhist.	Frk. V. Jensen
-	-	-	Regning.	— Thuesen
8	-	III	Naturhist.	— —
-	-	-	Geografi.	— H. Hansen
3	-	II	Historie.	— Thuesen
-	-	-	Geografi.	— H. Hansen
3	-	I	Religion.	— Jensen
-	-	-	Geografi.	— H. Hansen
8	D.	IV	Naturhist.	Frk. Wolther
-	-	-	Dansk.	— —
8	-	III	Naturhist.	— Henr. Jacobsen
-	-	-	Dansk.	— —
1	-	III-IV	Gymnastik.	{ — Fenger
3	-	II	Religion.	{ — Fløytrup
-	-	-	Naturhist.	— Henr. Jacobsen
3	-	I	Religion.	— —
-	-	-	Naturhist.	— Henr. Jacobsen
8	E.	IV	Naturhist.	J. Sørensen
-	-	-	Geografi.	— —
8	-	III	Naturhist.	Frk. E. Jørgensen
-	-	-	Geografi.	— —
3	-	II	Naturhist.	J. Sørensen
-	-	-	Geografi.	— —
3	-	I	Naturhist.	Frk. E. Jørgensen
-	-	-	Geografi.	— —
8	F.	IV	Geografi.	Frk. Knudsen
-	-	-	Naturhist.	— —
8	-	III	Geografi.	— Biering
-	-	-	Naturhist.	— —
3	-	II	Naturhist.	— Knudsen
-	-	-	Regning.	— —
3	-	I	Naturhist.	— Biering
-	-	-	Regning.	— —
2	-	III-IV	Gymnastik.	{ — Fenger
				{ — Fløytrup

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	G.	IV	Regning.	Frk. M. Bruun-Jensen
-	-	-	Geografi.	— —
8	-	III	Religion.	— R. Jacobsen
-	-	-	Historie.	— C. Madsen
3	-	II	Geografi.	-- M. Bruun-Jensen
-	-	-	Naturhist.	— —
3	-	I	Religion.	— R. Jacobsen
-	-	-	Historie.	— C. Madsen

Lørdag den 18de Marts 1899.

8	D.	IV	Historie.	Frk. M. Wolther
-	G.	II	Regning.	— R. Jacobsen

II. Skolen i Kræmmermarken.

Onsdag den 15de Marts 1899.

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	H.	4de	Religion.	Eriksen
-	-	—	Dansk.	—
8	-	3die	Naturhist.	Jensen
-	-	—	Dansk.	—
11	H-I.	4de	Sang.	H. Chr. Rasmussen
2	—	2den	—	—
2	—	1ste	Gymnastik.	H. Eriksen
3	H.	2den	Naturhist.	Jensen
-	-	—	Regning.	—
3	-	1ste	Religion.	Eriksen
-	-	—	Regning.	—
8	I.	4de	Dansk.	Axel J. Rasmussen
-	-	—	Naturlære.	—
-	-	—	Geografi.	—
8	-	3die	Religion.	H. Chr. Rasmussen
-	-	—	Regning.	—
3	-	2den	Geografi.	Axel J. Rasmussen
-	-	—	Dansk.	—
3	-	1ste	Religion.	H. Chr. Rasmussen
-	-	—	Regning.	—

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	H.	IV	Religion.	Fru Ravens
-	-	-	Geografi.	—
-	-	-	Regning.	—
8	-	III	Religion.	Frk. Christophersen
-	-	-	Naturhist.	—
3	-	II	Historie.	—
-	-	-	Naturhist.	—
2	-	I	Geografi.	Fru Ravens
-	-	-	Historie.	—
-	-	-	Regning.	—
8	Forb.	Nr. 1	Frk. R. Rasmussen	
8	—	— 9	— J. Løngreen	
8	—	— VIII	— Kirstine Rasmussen	

Torsdag den 16de Marts 1899.

8	H.	4de	Historie.	Jensen
-	-	—	Naturhist.	—
8	-	3die	Religion.	Eriksen
-	-	—	Geografi.	Joh. Eriksen
11	H-I.	3die	Sang.	H. Chr. Rasmussen
11	—	4de	Gymnastik.	H. Eriksen
2	—	2den	—	—
3	H.	2den	Religion.	Eriksen
4	-	—	Geografi.	Joh. Eriksen
4	-	4de	Regning.	Jensen
3	-	1ste	Geografi.	Joh. Eriksen
4	-	—	Historie.	Eriksen
8	I.	4de	Religion.	H. Chr. Rasmussen
-	-	—	Regning.	—
8	-	3die	Geografi.	Axel J. Rasmussen
-	-	—	Dansk.	—
-	-	—	Historie.	—
2	H-I.	1ste	Sang.	H. Chr. Rasmussen
3	I.	2den	Religion.	H. Chr. Rasmussen
-	-	—	Regning.	—
3	-	1ste	Historie.	Axel J. Rasmussen
-	-	—	Dansk.	—

Kj.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	H.	IV	Historie.	Frk. Christophersen
-	-	-	Naturhist.	—
8	-	III	Historie.	Fru Ravens
-	-	-	Geografi.	—
11	-	III-IV	Gymnastik.	Frk. Dinesen
3	-	II	Religion.	Fru Ravens
-	-	-	Geografi.	—
3	-	I	Religion.	Frk. Christophersen
-	-	-	Naturhist.	—

Fredag den 17de Marts 1899.

8	H.	4de	Geografi.	Jensen
-	-	—	Naturlære.	—
8	-	3die	Historie.	Eriksen
-	-	—	Regning.	—
12	H-I.	3die	Gymnastik.	H. Eriksen
3	H.	2den	Historie.	Eriksen
-	-	—	Dansk.	—
3	-	1ste	Naturhist.	Jensen
-	-	—	Dansk.	—
9	I.	4de	Naturhist.	Joh. Eriksen
-	-	—	Historie.	—
8	-	3die	Naturhist.	—
3	-	2den	—	—
-	-	—	Historie.	—
9	H.	IV	Dansk.	Fru Ravens
8	-	III	Regning.	—
9	-	—	Dansk.	Frk. Christophersen
11	-	III-IV	Sang.	H. Chr. Rasmussen
2	-	I-II	—	—
3	-	II	Dansk.	Fru Ravens
-	-	I	—	Frk. Christophersen

Lørdag den 18de Marts 1899.

8	I.	1ste	Naturhist.	Joh. Eriksen
-	-	—	Geografi.	—

III. Den betalende Pige- borgerskole.

Fredag den 17de Marts 1899.

Kl.	Klasse	Fag	Lærer
8	V	Religion.	J. Skalberg
8 $\frac{1}{2}$	IV	—	—
10 $\frac{1}{2}$	V	Naturhist.	—
11	IV	—	—
8	III	Geografi.	Frk. Boock
10 $\frac{1}{2}$	-	Danmarkshist.	—
8	II	Religion.	Fru Johansen
10 $\frac{1}{2}$	-	Dansk.	—
3	V	—	J. Skalberg
3 $\frac{1}{2}$	IV	—	—
3	III	Tysk.	Fru Johansen
-	II	Geografi.	Frk. Boock
4	I	Gymnastik.	Frk. Dinesen
5	III	—	—

Lørdag den 18de Marts 1899.

8	IV	Geografi.	Frk. Boock
10 $\frac{1}{2}$	-	Danmarkshist.	—
8	III	Religion.	J. Skalberg
10 $\frac{1}{2}$	-	Naturhist.	—
8	II	Tysk.	Fru Johansen
10 $\frac{1}{2}$	-	Regning.	—
-	I	Dansk.	Frk. Hansen
3	IV	Regning.	Fru Johansen
4	IV-V	Gymnastik.	Frk. Dinesen
3	III	Dansk.	J. Skalberg
3	V	Verdenshist.	Frk. Boock
4	II	Gymnastik.	— Dinesen

Mandag den 20de Marts 1899.

Kl.	Klasse	Fag	Lærer
8	V	Tysk.	Fru Johansen
9	-	Regning.	—
8	IV	Verdenshist.	Frk. Boock
10 $\frac{1}{2}$	-	Tysk.	Fru Johansen
8	II	Naturhist.	J. Skalberg
10 $\frac{1}{2}$	I	Historie.	Frk. Boock
3	III	Regning.	Fru Johansen
3	II	Historie.	Frk. Boock
3	I	Naturhist.	J. Skalberg

Tirsdag den 21de Marts 1899.

8	III	Verdenshist.	Frk. Boock
8	I	Religion.	Fru Johansen
10 $\frac{1}{2}$	-	Geografi.	Frk. Boock
3	V	—	—
4	-	Danmarkshist.	—

Onsdag den 22de Marts 1899.

8	I	Regning.	Frk. Boock

Torsdag den 23de Marts 1899.

- 8 De indmeldte Børn prøves.
 - 4 $\frac{1}{2}$ Sangprøve (i Gymnastiksalen).
 - Bekendtgørelse af Eksamens Udfald.
 - Børnenes Haandarbejder fremlægges.
-

IV. Skolerne i Jernbanegade.

Mandag den 20de Marts 1899.

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	A.	4de	Religion.	Claussen
-	-	—	Regning.	—
-	-	—	Naturhist.	—
8	-	3die	Dansk.	Sørensen
-	-	—	Geografi.	—
12	-	1-4	Gymnastik.	Abel
3	-	2den	Historie.	Sørensen
-	-	—	Religion.	Claussen
3	-	1ste	Regning.	—
-	-	—	Religion.	Sørensen
8	B.	4de	Religion.	Aaderup
-	-	—	Regning.	—
8	-	3die	Historie.	Poulsen
-	-	—	Geografi.	—
3	-	2den	Dansk.	—
-	-	—	Naturhist.	—
3	-	1ste	Historie.	Aaderup
-	-	—	Religion.	—
8	C.	4de	Geografi.	C. J. Rasmussen
-	-	—	Regning.	—
8	-	3die	Naturhist.	Vilh. Rasmussen
-	-	—	Historie.	—
3	-	2den	Religion.	C. J. Rasmussen
-	-	—	Regning.	—
3	-	1ste	Naturhist.	Vilh. Rasmussen
-	-	—	Dansk.	—

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	D.	4de	Religion.	Løve
-	-	--	Dansk.	—
8	-	3die	Regning.	Carlsen
-	-	—	Historie.	Enghoff
3	-	2den	Geografi.	Løve
-	-	—	Naturhist.	—
3	-	1ste	Religion.	Carlsen
-	-	—	Regning.	—
8	E.	4de	Religion.	Toft
-	-	—	Dansk.	—
8	-	3die	Historie.	Yderik
-	-	—	Regning.	—
-	-	—	Dansk.	—
3	-	2den	—	Toft
-	-	—	Regning.	—
3	-	1ste	Historie.	Yderik
-	-	—	Dansk.	—
8	F.	4de	Religion.	Madsen
-	-	—	Naturhist.	—
8	-	3die	Religion.	Hjort
-	-	—	Dansk.	—
3	-	2den	—	Madsen
-	-	—	Regning.	Hjort
3	-	1ste	Religion.	—
-	-	—	Dansk.	Madsen
8	G.	4de	Religion.	Buch-Frandsen
-	-	—	Naturlære.	—
8	-	3die	Religion.	Lundahl-Nielsen
-	-	—	Regning.	—
3	-	2den	Dansk.	—
-	-	—	Regning.	—
-	-	1ste	Dansk.	Buch-Frandsen
-	-	—	Geografi.	—
1	A-G.	3die	Sang*).	Enghoff
2	—	1ste	— *).	—

*) I Gymnastiksalen.

Tirsdag den 21de Marts 1899.

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	A.	4de	Historie.	Sørensen
-	-	—	Geografi.	—
8	-	3die	Religion.	Claussen
-	-	—	Regning.	—
3	-	2den	Geografi.	Sørensen
-	-	—	Naturhist.	Claussen
3	-	1ste	Dansk.	—
-	-	—	Historie.	Sørensen
8	B.	4de	Naturlære.	Aaderup
-	-	—	Geografi.	Poulsen
-	-	—	Historie.	—
8	-	3die	Naturhist.	—
-	-	—	Religion.	Aaderup
12	-	1-4	Gymnastik.	Abel
3	-	2den	Religion.	Aaderup
-	-	—	Regning.	—
3	-	1ste	Dansk.	Poulsen
-	-	—	Naturhist.	—
-	-	—	Geografi.	—
8	C.	4de	Dansk.	Vilh. Rasmussen
-	-	—	Historie.	—
8	-	3die	Religion.	C. J. Rasmussen
-	-	—	Regning.	—
3	-	2den	Historie.	Vilh. Rasmussen
-	-	—	Dansk.	—
3	-	1ste	Religion.	C. J. Rasmussen
-	-	—	Geografi.	—
8	D.	4de	Historie.	Enghoff
-	-	—	Arithmetik.	Carlsen
8	-	3die	Naturhist.	—
-	-	—	Geografi.	Løve
3	-	2den	Religion.	Carlsen
4½	-	—	Historie.	Enghoff
3	-	1ste	Geografi.	Løve
-	-	—	Dansk.	—
8	E.	4de	Historie.	Yderik
-	-	—	Naturlære.	—
8	-	3die	Religion.	Toft
-	-	—	Geografi.	—
3	-	2den	Naturhist.	Skalberg
-	-	—	Geografi.	Toft
3	-	1ste	Regning.	—
-	-	—	Naturhist.	Carlsen

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	F.	4de	Dansk.	Hjort
-	-	—	Geografi.	—
8	-	3die	—	Madsen
-	-	—	Regning.	—
11	-	1-4	Gymnastik.	Abel
3	-	2den	Religion.	Madsen
-	-	—	Naturhist.	—
3	-	1ste	Regning.	Hjort
-	-	—	Geografi.	—
8	G.	4de	Dansk.	Buch-Frandsen
-	-	—	Geografi.	—
8	-	3die	Dansk.	Lundahl-Nielsen
-	-	—	Naturhist.	—
3	-	2den	Religion.	—
-	-	—	Naturhist.	—
1	A-G.	4de	Sang*).	Enghoff
2	—	2den	— *).	—

Onsdag den 22de Marts 1899.

8	A.	4de	Naturlære.	Claussen
8	-	3die	Historie.	Sørensen
-	-	—	Naturhist.	Claussen
3	-	2den	Regning.	—
-	-	—	Dansk.	Sørensen
3	-	1ste	Geografi.	—
-	-	—	Naturhist.	Claussen
8	B.	4de	Dansk.	Aaderup
-	-	—	Naturhist.	Poulsen
8	-	3die	Dansk.	—
-	-	—	Regning.	Aaderup
3	-	2den	Geografi.	Poulsen
-	-	—	Historie.	—
3	-	1ste	Regning.	Aaderup
8	C.	4de	Religion.	C. J. Rasmussen
-	-	—	Naturhist.	Vilh. Rasmussen
8	-	3die	Dansk.	—
-	-	—	Geografi.	C. J. Rasmussen
12	-	1-4	Gymnastik.	Abel
3	-	2den	Geografi.	C. J. Rasmussen
-	-	—	Naturhist.	Vilh. Rasmussen
3	-	1ste	Historie.	—
-	-	—	Regning.	C. J. Rasmussen

*) I Gymnastiksalen.

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	D.	4de	Naturlære.	Yderik
-	-	—	Geometri.	Carlsen
8	-	3die	Religion.	Løve
-	-	—	Dansk.	—
3	-	2den	—	—
-	-	—	Regning.	Carlsen
3	-	1ste	Historie.	Enghoff
-	-	—	Naturhist.	Løve
8	E.	4de	Geografi.	Toft
-	-	—	Naturhist.	—
-	-	—	Regning.	Yderik
3	-	2den	Religion.	Carlsen
-	-	—	Historie.	Skalberg
8	F.	4de	Historie.	Hjort
-	-	—	Regning.	Madsen
3	-	2den	Geografi.	Hjort
-	-	—	Historie.	—
3	-	1ste	—	Madsen
-	-	—	Naturhist.	—
8	G.	4de	Regning.	Lundahl-Nielsen
-	-	—	Naturhist.	—
8	-	3die	Historie.	Buch-Frandsen
-	-	—	Geografi.	—
11	-	1-4	Gymnastik.	Abel
3	-	2den	Geografi.	Buch-Frandsen
-	-	—	Historie.	Enghoff
3	-	1ste	Naturhist.	Lundahl-Nielsen
-	-	—	Regning.	—

Torsdag den 23de Marts 1899.

8	A.	4de	Dansk.	Claussen
8	C.	4de	Naturlære.	Vilh. Rasmussen
8	D.	4de	Regning.	Carlsen
12	-	1-4	Gymnastik.	Abel
8	E.	3die	Naturhist.	Carlsen
11	-	1-4	Gymnastik.	Abel
2	-	1ste	Religion.	Skalberg
-	-	—	Geografi.	—

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	F.	3die	Historie.	Madsen
-	-	—	Naturhist.	—
8	-	1ste	—	Hjort
8	G.	4de	Historie.	Lundahl-Nielsen
9	-	1ste	Religion.	Enghoff
-	-	—	Historie.	—
8	Forb.	Nr. 1.	Frk.	Sørensen
-	—	—	2.	— Michelsen
-	—	—	3.	— O. Rasmussen
-	—	—	4.	— A. Petersen
-	—	—	5.	— Schmidt
-	—	—	6.	— Bogh
-	—	—	7.	— Bo

V. Vestre Kommuneskole.

Mandag den 20de Marts 1899.

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	K.	4de	Religion.	Kure
-	-	—	Dansk.	—
8	-	3die	Naturhist.	W. D. Rasmussen
-	-	—	Regning.	—
3	-	2den	Dansk.	—
-	-	—	Regning.	—
3	-	1ste	Religion.	Kure
-	-	—	Dansk.	—
8	L.	4de	Religion.	Engberg
-	-	—	Dansk.	—
8	-	3die	Naturhist.	Vestergaard
-	-	—	Dansk.	—
10½	K-L.	4de	Sang.	Kure
3	L.	2den	Religion.	Vestergaard
-	-	—	Regning.	—
3	-	1ste	Historie.	Engberg
-	-	—	Dansk.	—
8	I.	IV	Religion.	Frk. Thrige
-	-	-	Dansk.	—
8	-	III	—	— Lohse
-	-	-	Geografi.	—
11	-	-	Gymnastik.	— Fløytrup
9	-	I	Sang.	— J. Jensen
2	-	II	—	—
3	-	-	Religion.	— Thrige
-	-	-	Regning.	— Lohse
3	-	I	Naturhist.	—
-	-	-	Dansk.	— Thrige

Tirsdag den 21de Marts 1899.

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
8	K.	4de	Historie.	W. D. Rasmussen
-	-	—	Naturhist.	—
-	-	—	Regning.	—
8	-	3die	Religion.	Kure
-	-	—	Geografi.	—
11	-	hele Afd.	Gymnastik.	Eriksen
2½	K-L.	2den	Sang.	Kure
3	K.	2den	Religion.	Kure
-	-	—	Geografi.	—
3	-	1ste	Regning.	W. D. Rasmussen
-	-	—	Historie.	—
8	L.	4de	Historie.	Vestergaard
-	-	—	Regning.	—
8	-	3die	Religion.	Engberg
-	-	—	Geografi.	—
3	-	2den	Historie.	—
-	-	—	Geografi.	—
3	-	1ste	Religion.	Vestergaard
-	-	—	Regning.	—
8	I.	IV	Geografi.	Frk. Lohse
-	-	-	Regning.	— —
8	-	III	Religion.	— Thrige
-	-	-	Regning.	— Lohse
9	-	II	Gymnastik.	— Fløytrup
3	-	-	Naturhist.	— Lohse
-	-	-	Historie.	— Thrige
3	-	I	Religion.	— —
-	-	-	Geografi.	— Lohse

Onsdag den 22de Marts 1899.

8	K.	4de	Geografi.	Kure
-	-	—	Naturlære.	—
8	-	3die	Dansk.	W. D. Rasmussen
-	-	—	Historie.	—
2½	K-L.	1ste	Sang.	Kure

Kl.	Afd.	Klasse	Fag	Lærer
3	K.	2den	Naturhist.	W. D. Rasmussen
-	-	—	Historie.	—
3	-	1ste	Naturhist.	Kure
-	-	—	Geografi.	—
8	L.	4de	Geografi.	Engberg
-	-	—	Naturlære.	—
8	-	3die	Historie.	Vestergaard
-	-	—	Regning.	—
3	-	2den	Dansk.	—
-	-	—	Naturhist.	—
3	-	1ste	Geografi.	Engberg
8	I.	IV	Historie.	Frk. Thrige
9	-	-	Sang.	— J. Jensen
11	-	-	Gymnastik.	— Fløytrup
8	-	III	Naturhist.	— Lohse
-	-	-	Historie.	— Thrige
11	-	-	Sang.	— J. Jensen
12	-	I	Gymnastik.	— Fløytrup
3	-	II	Geografi.	— Lohse
-	-	-	Dansk.	— —
3	-	I	Historie.	— Thrige

Torsdag den 23de Marts 1899.

8	L.	4de	Naturhist.	Vestergaard
9	-	1ste	—	—
10	-	hele Afd.	Gymnastik.	Eriksen
11	K-L.	3die	Sang.	Kure
8	I.	IV	Naturhist.	Frk. Lohse
9	-	I	Regning.	—
8	Forb. Nr.	10.	Frk. J. Bruun-Jensen	
-	—	11.	— J. Ræbild	
-	—	12.	— C. Petersen	

Konfirmanderne møde til Udskrivning paa Skoleinspektørens Kontor Lørdag den 18de Marts: Drengene Kl. 1, Pigerne Kl. 1½.

Lærermøderne afholdes i Fysiksalen i Jernbanegade saaledes:

For Skolerne i Klaragade Fredag den 24de Marts, Fm. Kl. 9.

— Skolen i Kræmmermarken Fredag den 24de Marts, Eftm. Kl. 5.

— Skolerne i Jernbanegade Lørdag den 25de Marts, Fm. Kl. 9.

-- Vestre Kommuneskole Mandag den 27de Marts, Eftm. Kl. 5.

Elevernes skriftlige Arbejder samt Pigernes Haandarbejder ville være fremlagte i de respektive Klasser. Børnenes Forældre og enhver, som interesserer sig for Skolerne, indbydes til at overvære Eksamen.

Det nye **Skoleaar** begynder efter endt Paaskeferie Onsdag den 5te April, Fm. Kl. 8.

Odense Skolevæsen i Marts 1899.

Theodor Siersted.

